

nepriklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE

LE PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIEN AU CANADA

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR. 23 (1150), XXVIII METAI *** **

1969 m. JUIN - JUNE - BIRŽELIO mėn. 4 d. ***

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA *** Postage paid at Lachine, P.Q.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

Apollo 10 astronautai: Cernan, Stafford ir Young.

GENERALINĖS REPETICIJOS REIKŠMĖ

Kai prieš 50 metų Jack Alcock ir Arthur Whitten Brown pirmą kartą perskrido Atlantą, niekas nedrįso nei pagalvoti, kad štai 1969 metų gegužės mėn. kiti du drąsuoliai priartės per 9 mylias nuo mėnulio. Praėjusią savaitę Apollo 10 kaip tik ir atliko tą misiją. Tai buvo paskutinioji ir gerai pavykusi treniruotė prieš nusodinant astronautus į mėnulį. Apollo 10-tą į erdves iššovė pati patikimiausioji 363 pėdų ilgio Saturno V raketa. (Sakoma, kad ši raketa susideda iš 5,600,000 dalių ir tik dvi iš šių dalių iki šiol nebuvę patobulintos. Tai yra tiesiog jei ne 100 tai tikriausiai 99,999 procentinis perfekcionizmas. Žemės terminais lyginant, mūsų automobiliai, kurie turi tik apie 13,000 dalių, turėtų važiuoti mažiausiai 100 metų be jokio sutrikimo.)

Po puikaus iššovimo ir trijų dienų kelionės Apollo 10 pasiekė orbitą apie 69 mylias virš mėnulio. Ten astronautai Tom Stafford ir Eugene Cernan perlipo į mėnulį leistas pritaikytą erdvėlaivį ir atsiskyrė nuo savo trečiojo draugo John Young, kuris liko pagrindiniame erdvėlaivyje. Stafford ir Cernan atliko numatytus manevrus: nusiėjo net iki 8.9 mylių nuo mėnulio paviršiaus, fotografavo Apollo 11-tam pramatytą nusiėdimo vietą Ramybės jūroje (Sea of Tranquility) ir vėl pakilo net virš 200 mylių nuo mėnulio. Vieno tokio manevro metu buvo per neapdairumą užmiršta patraukti svarbi rankena, dėl ko, nors ir trumpam laikui, mažas erdvėlaivis pakliuvo į "suktuką". Kadangi visą skridimo laikotarpį buvo palaikomas kontaktas ir su viešąja radio bei televizija, tai nenuostabu, kad daugelis klausytojų pirmą kartą išgirdo iš erdvės populiarią anglišką: "Son of a bitch, kažkas

netvarkoj su stabilizatorium." Tačiau prityręs Stafford greitai suvaldė erdvėlaivį ir toliau kelionę tęsėsi be priekaištų.

Po 16-to rato Stafford ir Cernan vėl prisivijo Young ir perlipo į pagrindinį erdvėlaivį, o savąjį pasiuntė saulės link. Ir po 32-ros orbitos pasinėšė 246,154 mylių kelionėn atgal į žemę.

Vėl didžiausiu tikslumu nusiėjo į numatytą vietą Pacifiko vandenyne. Po pusvalandžio jau buvo saugūs ir triumfališkai priimti ant lėktuvnešio Princeton denio.

Kaip Apollo 9-to žygdarbiai lyg ir apiblunga vos tik penkiems mėnesiams praėjus, taip vieno daly nublukę ir šis, kai Aldrin, Armstrong ir Collins, liepos

mėnesį įgyvendins prezidento J.F. Kennedy pranašystę (1961. 5.25 kongrese): "Aš tikiu, jog nepraeis nei 10 metų, kai mūsų tauta pasiųs žmogų į mėnulį ir gyvą susigrąžins jį atgal".

O buvo laikai, kai mokslo ir technologijos atsiekimai buvo skiriami mažiausiai generacijoms ir neretai šimtmečiais. Šiandien pakanka mėnesių. Tikriausiai buvo laikai, kai vos 100 mylių nuo savosios gyvenamos vietos nukeliavęs žmogus pakliūdavo į taip vadinamas, dar neįžengtas vietas. Šiandien jau ir erdvėse nevisur bebūtum pirmas. Atrodo, jog erdvė ir laikas įgauna nuolat kintančią reikšmę. Mėnulis-1969, Marsas-1986-tais. Ir t.t. ir t.t. V. Ž.

Alcock ir Brown

KANADA ATIDARĖ DURIS JAV DEZERTYRAMS

Imigracijos ministeris Allan MacEachen, remiamas Trudeau ir kitų kabineto narių, pravedė parlamente įstatymą, kuriuo nebebus daroma sunkumų imigruoti Kanadon visiems JAV-jų piliečiams, vengiantiems karinės prievolės arba tokiems, kurie iš kariuomenės pasišalinę be leidimo. Šis įstatymas nerado pritarimo Kanados piliečių tarpe ir laikomas dar vienu įrodymu, kad Trudeau vyriausybė vis labiau užima abejotina laikyseną JAV-ų kovos prieš komunizmą atžvilgiu. Nepaslaptis, kad daugelis šių dezertyrų aktyviai dalyvauja ir yra pagrindiniais agitatoriais įvairiose studentų riaušėse Kanados universitetuose.

VIETNAMO KALVA NR. 937 UŽIMTA

Amerikiečių daliniai užėmė Pietų Vietnam kalvą, pavadintą nr.937, dar žinoma Hamburger Hill vardu. 937 reiškia jos aukštį metrais. Ji turėjo būti užimta, nes jau keletą metų ant jos buvo saugomas šiaurės vietnamiečių išibrovėlių kelias iš Laos. Žuvo 84 ir buvo sužeisti 480 Amerikos kariai. Kovos truko apie dvi savaites. Buvo iššauta apie 20,000 artilerijos salvių ir lėktuvai kalvą puolė bent 155 kartus. JAV kariuomenės pranešimu prieš pusę žuvo apie 622 komunistai ir buvo sunaikintos masės ginklų bei šaudmenų. Kai kovos pasibaigė TIME karinis reporteris, išsodintas ant šios nualintos kalvos viršūnės, rado amerikiečio kario paliktą kartono gabalą su užrašu: Hamburger Hill. Kito kario ranka ir pieštuku prirašyta: Ar buvo verta? Taip šią dieną klausia nemaža pacifistų. O jų galima paklausti: kas būtų atsitikę, jei Antrojo pasaulinio karo metu būtų panašiai abejojama dėl kovos prieš hitlerinę Vokietiją?

DEUTSCHE MARK UEBER ALLES-QUEBEC'

Savo laiku, dėl visokių priežasčių, vokiečių kapitalo buvo gerokai kratomasi. Skersakiuojama į ją buvo ir mūsų šaunioje provincijoje. Tačiau pastarųjų dešimties mėnesių bėgyje Quebeco provincijoje jau investuota apie trečdalis bilijono vokiečių markių. Ir tai tik pradžia! Įvairios Vakarų Vokietijos firmos vis dažniau susidomi Quebeco neapbrėpiamais turtais bei žaliavomis. Vokiečių prekybos atstovas Kanadoje, p. Walter Knips neseniai pareiškė, kad jis esąs tikras, jog dar daugelis vokiečių bendrovių bei pramonės institucijų esą susidomėję investavimo galimybėmis Kanadoje. Visa tai daroma, norint prekiauti su Kanada, nesiekiant jokių separatistinių tendencijų. Vokiečių akimis žiūrint, Kanada esanti vieninga ir visokios provincinės nesantaikos vokiečių pramonininkų nedominančios.

CADIEUX KRYŽMINĖJE UGNYJE

Bruselyje įvykusiuose Atlanto Gynybos organizacijos posėdžiuose Kanada buvo stipriai puolama visų tos organizacijos narių, kad nutarė palaipsniui sumažinti Kanados ginkluotąsias pajėgas Europoje. Sąjungininkų krašto apsaugos ministrai nurodė, kad toks atitraukimas būtų fatališka klaida, turint galvoje neseniai įvykusią sovietinę Čekoslovakijos okupaciją. JAV gi ypatingai susirūpinusios šiuo nuosprendžiu, nes tokiu nepageidaujamu pavyzdžiu galinčios pasekti ir kitos NATO šalys. Nepaslaptis, kad kiekviena, šioje gynybos sistemoje dalyvaujanti, šalis mieliau rūpintųsi savo ekonominiu gerbūviu, nes papildomų karinių dalinių išlaikymas nėra finansiniai apsimokantis dalykas. Kanados gerai apmokyti daliniai šiuo metu yra užėmę svarbų gynybos sektorių tarp britų ir Vakarų Vokietijos ginkluotųjų pajėgų.

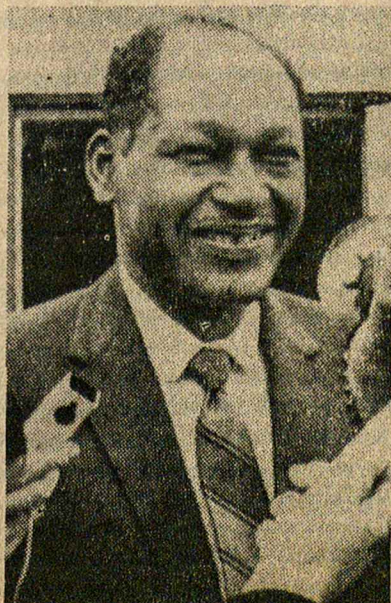
Galų gale sutarta, kad kanadiečių kariuomenės sumažinimas Europoje bus atidėtas bent iki šių metų pabaigos.

DIEFENBAKER IR 16 MAIŠTININKŲ PRIEŠ DVIKALBIŠKUMO ĮSTATYMĄ

Įstatymą, skelbiantį anglų ir prancūzų kalbas oficialiomis Kanados kalbomis, š. m. gegužės mėn. 28 dieną priėmė parlamentas Ottawoje 197 balsais prieš 17. Prieš tebalsavo John Diefenbaker ir 16 jį palaikiusių progresyviųjų konservatorių. Pr. konservatorių dabartinis vadovas Robert Stanfield šiuo savo partiečių atžagareiviškumu rimtai pasipiktino. Jis pareiškė, kad balsavusieji prieš oficialių kalbų įstatymą turės arba pasirašyti po juo arba bus nubauti. Kol kas dar neaišku, ar tai reiškia jų pašalinimą iš progresyviųjų konservatorių partijos. 16 prieš balsavusių yra iš Kanados Vakarų.

18 GENEROLAS MIRĖ

Sovietų generolai vis dar skubiai tebemiršta. "Raudonaji Žvaigždė" praneša, kad maj. gen. P.I. Rudchuk, buvęs antrojo pasaulinio karo metu kavalerijos dalinio vadu, miręs po ilgos ligos.

Thomas Bradley

Dr. Pijus Grigaitis

Š. m. gegužės mėn. 22 d. Čikagoje mirė Dr. Pijus Grigaitis, nuo 1914 radagavęs NAUJENAS ir aktyviai dalyvavęs ALTOs bei kitų organizacijų veikloje. Dr. P. Grigaitis buvo tikras kovotojas už Lietuvos respublikos laisvę ir nepriklausomybę.

Perrinktas Los Angeles miesto burmistras Sam Yorty.

LOS ANGELES BURMISTRŲ VĖL IŠRINKTAS YORTY

Nors visos viešosios opinių įstaigos teigė, kad Los Angeles miesto burmistru bus išrinktas negras Thomas Bradley, juo tapo išrinktas trečią kartą Sam Yorty, nugalėjęs savo varžovą 447,030 (53%) prieš 392,379 (47%). Dabartinis Los Angeles miesto burmistras Yorty jau buvo kurį laiką puolamas įvairių organizacijų už neveiklumą ir nepakankamai liberalų atsiėmimą rasinių riaušių metu. Rinkimuose dalyvavo rekordinis rinkėjų skaičius-85%. Tikrai 1911 metais panašiuose rinkimuose dalyvavo 83% rinkėjų. Šiais metais balsavimo teisę Los Angeles mieste turėjo 1,127,000 piliečių. Tai jau nepirmas kartas, kai viešosios opinių tyrinėjimo įstaigos JAV-se taip apsirinka. Kaip žinia, vienas tokių didžiausių prašomųjų pro šalį buvo, kai tos įstaigos vien-

KOVA SU VĖJO MALŪNAIS

Garsusis ispanų riteris jam-žino šitą keistą kovą su savo paties įsivaizduojamais ar įsivaizduotais tvariniais. Don Kichotas betgi buvo sieloj poetas. Jam mes - realūs, išmintingi, įžvalūs piliečiai, palinguodami galvom ir šypelėdami, atleidžiam: - Kągi padarysi-poetas... Kadangi ir pats priklausau tam neaiškiam luomui, atrodo, turėčiau būti užlietas geležinės logikos sriautų, tekančių iš visos mūsų periodikos protautojų. Betgi faktai rodo ką kitą. Štai, jau nekurį laiką keli asmenys ypatingai graudulingai apgaili mūsų laikraščio paklydimus. Jei "Naujienu" ir "Darbininko" redakcijos turi ašarų, tai jos tikrai priperktos sklidinai. Esame giliai sujaudinti, nes niekad neįtarėm, kad turime tokių slaptų nuosirdžių rėmėjų. Tik norisi ir mums jų kai ko paklausti. Pavyzdžiui, kokių būdų iš paprasto žodžio "bendradarbių" galima padaryti "bendradarbiautojus" ir dar su pavergtos Lietuvos okupantais? Kaip galima iš kvietimo jaunų ir naujų žmonių nutarti, kad senieji niekam netikę? Kaip iš viso galima spausdinant tokias insinucijas (t. y. šmeižtus), gretimam sakinyje kalbėti apie krikščionybę, moralę ir t. t. ir t. t. Kitas dalykas-nuo kada liberalas negali būti krikščionimi? Arba-kodėl, neradus aukotojų sąrašo, nutariama, kad kažkas negero darosi? Gal gi tie žmonės, kuriems buvo aukojama, prašė aukų neskelbti? Vietoj įtarinėjimų parašyti laiškų su klausimu mums arba p. E. Kardelienei? Kitaip susidaro įspūdis, kad daugiau sentimentų skiriama nuosavai piniginei aukai, negu velionio prisiminimui. Taip pat norėtusi paklausti p. K. Strikaitio, kaip jis gali, asmeniškai nepažindamas nei vieno iš naujosios redakcijos, įtarinėti, kad sergaciniai Kardeliui buvo daromos kokios nors nuoskaudos? Dabartinė redakcija sąmoningai neskelbė,

pavyzdžiui, faktą, kad jau nuo 1968 metų vasaros "Nepriklausoma Lietuva" buvo redaguojama naujojo kolektyvo, nes redaktoriaus Kardelis buvo persilpnas tokiam darbui. Dabartiniai redaktoriai NL redagavimą oficialiai perėmė tiksliai tada, kai NL Spaudos bendrovė jų to primygtinai prašė. Galima būtų dar daugelį niekur neskelbtų faktų čia išskirti, bet nematome reikalo teisintis prieš žmones, kurie teisybės nei neieško. Mums gerai žinoma kodėl esame juodinami. Nepaslapstis taip pat, kad mažas skaičius tariamų geradarių slapta tikėjosi, kad su Jono Kardelio mirtimi mirs ir "Nepriklausoma Lietuva". Kad ji nemirė ir kad tęsia iš esmės mirusiojo redaktoriaus liniją, kiekvienam geros valios žmogui akivaizdu. Sakysim, tie, kurie mus grūdą bendradarbiautojų gretas, argi neskaitė Jono Kardelio paskutiniojo vedamojo? Buvome jį net antrą kartą persispausdinę. Mūsų manymu, Jonas Kardelis dėlei bendradarbiavimo turėjo labai aiškią nuomonę ir ją dar aiškiau pasakė. Pasakė ir mes ją šioje vietoje. Berods, sugebam dar neblogai išsireikšti sava kalba, tad kam laužti iš aiškių pasisakymų nebūtus daiktus?

Pakartosim dar kartą: Kiekvienas centas ir doleris, paaukotas Jono Kardelio fondui, buvo išleistas Jonui Kardeliui paremti, o likusi suma atiduota velionies našlei. Dabartinis redakcinis kolektyvas visada rėmė ir gerbė Joną Kardelį, t. y. ir jam gyvam esant ir jam mirus. NL Spaudos bendrovė ir NL redakcija nėra niekad dariusi žygių ar sprendimų, kurie būtų nežinomi Kardeliui, jam gyvam esant, ir nieko nedaro dabar, kas kokių nors būdų pažeistų šio šviesaus ir mums brangaus žmogaus atminimą. Kas tvirtina kitaip-yra arba pasimetęs arba nesąžiningas šmeižėjas.

Dr. H. Nagys

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pažiūras ar nuomonę. Laiškai gali būti trumpinami. Anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami.

Red.

REIKALINGA PASIRŪPINTI
Manau, kad visi jau įsitikinom, jog už pašto patarnavimus atlyginimai smarkiai padidėjo, bet, gaila, patarnavimas labai pablogėjo.

Kodėl ligoninėse, kaikiuriuose fabrikuose ir kitur atsižvelgiama į visuomeninius reikalus; darbas eina be pertraukos, nes

jis yra suskirstytas taip, kad dirbantysis kasdien dirbdamas po 8 val. per dvi savaites išdirba 80 valandų. Ar paštai negalėtų persitvarkyti taip, kad, išskyrus sekmadienius, paštas dirbtų ir šeštadieniais. Jei reikalinga daugiau tarnautojų, galėtų paimti, nes visvien atlyginimai išmokami iš mokesčių

mokėtojų.

Į tą rimtą klausimą niekas iš visuomenės neranda sau atsakymo; ar pašto valdyba iš viso nori ar nenori, kad visuomenė naudotųsi jos patarnavimais.

Į visus ministeriui Eric Kieransui užklausimus, jo ikšiolinius atsakymus galima būtų suformuluoti taip: "Tautiečiai, padėkit man išlaikyti pašta, nesįsįsdami laiškų, laikraščių ir kitko."

Kadangi tarp pašto valdybos ir kanadiškos visuomenės įsibrovė nemažas tarpusavio nesusipratimo reiškinys, tai, atrodytų, jog reikalas yra visai rimtas, kuriuo negali nesusiinteresuoti ministeris pirmininkas.

K. M. J. Šarūnas
Hamilton, Ont.

Gyvename neramius laikus. Du pasauliai grumiasi už pirmenybę ir viens kito sunaikinimą. Vyksta ir šiltas ir šaltas karas. Vieni kitus sprogdina ir iš vidaus ir iš išorės.

Vykstant didelei kovai visad vidaus tamsiosios jėgos iškila į paviršių ir vardu Mafijos irgi pradeda "valdyti" saviškai kraštą; išvysto terorą, korupciją, narkotikų prekybos platinimą ir visokių kitokių terorizavimą ramybių krašto piliečių. Valsybių valdžia dažnai nebeturį sugebėjimo apginti ramius piliečius. Taip paįra krašto tvarka ir krinta tautos moralinis gyvenimas.

Vyresnioji karta daugumoje iš tradicijos išsilalko, bet jaunosios kartos dalis patenka blogon srovėn ir žūsta kaip tėvams, taip ir kraštui, virsdami hippies, narkotikų vartotojais, seksualiniais ištvirkėliais, tinginiais, bemokslais nebepavojingais išorės priešui.

Tokioje padėtyje mes esame USA ir Kanadoje ir net Toronte, Montreauly ir kt. dideliuose miestuose. Sakysim visos blogybių centru Toronte dabar yra tapusi Yorkville. Tenai keli tūkstančiai jaunimo pūsta į atmatas, virsdami venerikais, narkotikų vartotojais ir platinintojais (nepatytis), jaunų vaikų vylitojais.

Kinai ir arabų kraštai kelis šimtus tūkstančių tonų per metus paskleidžia po vakarų pasaulį opiumo, morfijaus, marijuanos ir kitų nuodų.

Daug jų patenka ir į Toronte Yorkville ir kt. vietas. Nuodai užslėpti cukruje, kavoje, cigaretetėse, piliulėse, skysčiuose ir kt. pavidaluose. Kasmet narkomanų eilės daugėja. Valdžia kovoja, bet gal, vieną iš dešimties sugauna. Taigi tėvai patys turi budėti ir sekti vaikus.

Lietuvių vaikai yra gabūs moksle. Gi kurie vaikai krinta moksle, daugumoje kalti tėvai, kad laiku vaikų nesudraudė, davė per daug laisvės.

J. Vaidlonis
Toronto, Ont.

BRANGIAM TĖVUI Lietuvoje mirus,
š. Stasiui VYŠNIAUSKUI liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškia

L. K. Mindaugo Šaulių Kuopa
Montrealyje.

SKYRIŲ VEDA SKAUTININKAS L. EIMANTAS.
1496 Mardell Place, London, Ont. Canada.

ŠIS TAS APIE LONDONO VIETININKIJA

Naujai atgijęs skautų vyčių "Geležinio Vilko" būrelis rodo pažymėtinų pastangų ir nemažą jaunatviško entuziazmo.

Atsilankęs į jų užsiėmimus ar sueigas jauti pasiryžimą; saulėtą nuotaiką ir norą dirbti. Kiekvieną kartą jie nagrinėja kurią nors temą: vyčiavimo esmė, vasaros stovyklos, apsieikime be svaigalų ir pan. Diskusijos būna prasmingos, jose dalyvauja visi, kritika konstruktyvi. Kai kartą "senasis vilkas"-vytis jaunikių paklausė, ko čia į būrelį atėjęs, gavo trumpą atsaką: "Noriu prasmingiau ir tobulėjimo kryptim žengti..."

Vieną savaitgalį būrelis išsiruošė išvykon. Pasiskirstę į dvi grupes, gavę maršrutą ir uždavinius, jaunieji pėsti, ir su reikiama manta ant nugaros, nukeliavo veik 10 mylių.

Išbuvę porą dienų (nors vieną dieną dangus buvo tikrai prakūręs), panagrinėję nemažą programinių dalykų ir atlikę skirtus uždavinius, gera nuotai-ka grįžo namo. Brolis Viktoras buvo dienos aktualijų centre; mat jis davė skauto vyčio įžodį ir liko sektinu pavyzdžiu kitiems.

Su pavasariu atkiuto-pajudėjo ir skautai, o vilkiukų bei paukštyčių būreliai daro kas savaitę sueigas ir rimtai ruošiasi vasaros stovyklavimui. L.E-TAS

Prieš septyniolika metų: (iš kairės) sktn. J. Bulota, v. s. Skrinškas, Tėv. S. Kulbis, S. J. ir vyr. skautininkas v. s. Stp. Kairys

Jaunoji dabartinė karta: Vytautas Makauskas, Vytautas Kudžma ir vyr. skautininkas s. j. Br. Juodelis

LAISVĖS ŽIBURYS LITHUANIAN WORLD REVIEW RADIO, NEW YORK

WHBI-FM • 105.9 MH • SUNDAYS • 9:00-10:00 A.M.

ROMAS KEZYS, Director
62-15 69TH PLACE
MIDDLE VILLAGE, N.Y. 11379
TEL: (212) TW 4-1288

"Laisvės žiburio" radio programa New Yorke pradedant birželio 8 d. bus girdima sekmadienio rytais nuo 9 iki 10 val. Laikas yra keičiamas pagedaujant didelei daugumai radio klubonarių. Ši programa lietuvių ir anglų kalbomis perduodama per WHBI stotį 105.9 FM banga.

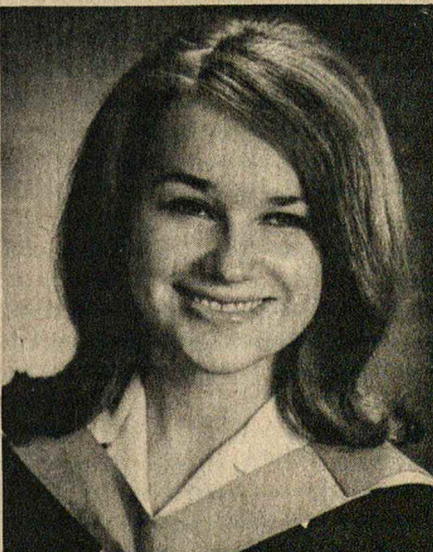
• S. Lozoraitis, Lietuvos Diplomatinijos Šefas, Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos 20 metų sukakties proga buvo pasiuntęs Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui raštą, kuriuo atkreipė U Thant'o dėmesį į tai, kad Sovietų Sąjunga pastoviai ir sunkiai pažeidžia žmogaus teises okupuotoje Lietuvoje, kaip ir kitose sovietų užvaldytose valstybėse. Raštas buvo užbaigtas reišskiant viltį, kad Jungtinės Tautos rūpintis Visuotinės Deklaracijos vykdymu tuose kraštuose, kuriuose Sovietų Sąjunga laužo tos Deklaracijos nuostatus, ir kad rems lietuvių tautos pasiryžimą atstatyti Lietuvos nepriklausomybę.

Dabar S. Lozoraitis gavo iš Jungtinių Tautų atsakymą, kad jo raštas bus generalinio sekretoriaus praneštas Žmogaus Teisių Komisijos nariams einant Jungtinių Tautų Ekonominės ir Socialinės Tarybos nustatyta tvarka.

LIETUVIŲ KONGRESAS DETROITE DARBO SAVAITGALYJE

Detroitė, kur gyvena viena veikliausių ir geriausių organi-

zuotų lietuvių kolonijų, buvo sudaryta nauja Detroito Lietuvių organizacijų Centro Valdyba. Pirmininkas — Kazys Veikutis, vicepirm. — Rimas Sukauskas-Sakis, sekr. — Jonas Švoba, fin.

N. E. Šernaitė

Kiek galiu spręsti iš Jūsų redaguojamo laikraščio "Nepriklausoma Lietuva" Jūs džiaugiatės jaunųjų lietuvių pasiekimais ir mielai juos aprašote, todėl manau Jūs norėtumėt įdėti čia pridėtą fotografiją p. N. E. Šernaitės, kuri pavasarį baigė odontologijos mokslus Toronto universitete.

Nijolė Elena Šernaitė baigė pradžios mokyklą pirmąją mokinę, Glendale High school už gerą mokslą, pasižymėjimus muzikojir sporte buvo išrinkta mokyklos karaliene, bestudijuodama Toronte buvo lietuvių studentų pirmininke, redagavo fakulteto laikraštėlį ir laimėjo Pabaltiečių Moterų konkursą parašyti straipsnį apie Lietuvą, kurį Tėviškės Žiburiai atspausdino. Ji ir toliau studijuoja muziką ir dabar pradėjo dirbti "Sick Children's Hospital", nes mano specializuotis vaikų dantų chirurge. Nijolė puikiai kalba, skaito ir rašo lietuviškai, jos tėvelių, tabako ūkininkų, įtakos dėka.

Vanda GARNELIENĖ

sekr. — Petras Pagojus, ižd. — Vacys Lelis, vald. narys ir org. ryšininkas — Antanas Sukauskas ir valdybos narys bei ALTos Kongresui komisijos narys — Petras Januška.

Detroitė Darbo Dienos savaitgalyje ALTa šaukia didingą Lietuvių Kongresą. Ta proga ir D-LOCui teks nemažai pareigų.

Į būsimų komisijų darbus jau sutiko įsijungti: Elžbieta Paurzienė, Rimas Sukauskas, Stasys Šližys, ir Petras Januška.

Detroito Lietuvių organizacijų Centro adresas: 2002 Ferdinand St., Detroit, Mich. 48209.

AUKOS NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI

PADEKA AUKOJUSIEMS 1968 m.

(Tėsinys)

46. Smilgis Emilijus	\$ 4.00
47. Juodis V.	1.00
48. Stravinskas S.	4.00
49. Vizgirda Juozas	3.50
50. Jokubaitis S.	4.00
51. Klimas J.	4.00
52. Patamsis A.	6.00
53. Adomenas J.	1.00
54. Bachunas J.	13.50
55. Simaniūškis R.	4.00
56. Jagiella Anna	3.50
57. Lukauskas V.	2.00
58. Gudeličius Pijus	2.00
59. Pikelis J.	2.00
60. Jakštas J.	5.00
61. Butkevičius J.	1.00
62. Ivanauskas Vladas	10.00
63. Thomas - miene J.	1.00
64. Švedas Aleksas	4.00
65. Mecelis A.	1.00
66. Bitkauskienė M.	3.00
67. Misevičius J.	10.00
68. Zaveckis P.	2.0
69. Speičys K.	1.00
70. Dabkus P.	2.00
71. Šveikauskas J.	4.00
72. Šiūlys P.	5.00
73. Girevičius J.	9.00
74. Dragašius J.	1.25
75. Ališauskas A.	1.00
76. Vespelskis S.	3.00
77. Gasperas P.	5.00
78. Iškauskas A.	1.00
79. Viskontas A.J.	2.00
80. Gulbinas P.	1.00

Niekad nebus per daug dosnių rankų. Lietuviškas spausdintas žodis ypač tokiuos gėraširdės paramos vertas. Todėl spausdinami šį sąrašą, norime nuodėdžiai padėkoti visiems paskirtiems asmenims ir visoms organizacijoms, kurie mūsų savaitraščio nepamiršo praeitais metais. Šių metų aukojusius skelbsime vėliau. Ačiū.

NAUJAS LITURGINIS KALENDORIUS

Kiek šventųjų išmesta iš dangaus

VYSK. VINCENTAS BRIZGYS

kupijos vyskupu. Vyskupas savo vysk-joj mirusio kultą tvirtindavo arba ne. Lengvai suprantama, kad galėjo pasitaikyti, jog vyskupas galėjo būti ir beįgis ar bent nepatogiai jaus-tis pasipriešinti žmonių nuomonei. Tik tokioje kontrolėje galėjo pasitaikyti, kad, laikui bėgant, žmonės išpuošų mirusio gyvenimo atminimą nebūtais da lykais. Nekritiškų lengvatiškių yra net ir dabar ir tai ne beraščių tarpe.

Tik vienuolikto šimtmečio pabaigon pop. Urbanas II (m. 1089) patvarkė, kad mirusių gerbimą kaip šventųjų tvirtina arba Bažnyčios visuotinis, arba vyskupų provincijos susirinkimas. Tačiau tokie susirinkimai būdavo labai reti, tie patys negalėdavo klausimo tinkamai iš-tirti, ir todėl toks patvarkymas neturėjo reikiamos praktiškos vertės. Pop. Aleksandras III 1170 metais rezervavo Apaštalų Sostui tvirtinti ar ne mirusio pripažinimą šventuoju. Tai buvo jau didelis žingsnis į kritiškę klausimo sprendimą, bet ir šiuo kartu nebuvo nustatytos tikslios taisyklės, pagal kurias klausimas turėtų būti sprendžia mas. Tik pop. Urbanas VIII septyniolikto šimtmečio vidury nustatė reikalavimus, pagal kuriuos patikrinamas mirusio gyvenimas, jo tikėjimo grynumas, visi likę jo raštai — užrašai, laiškeliai ir visa, kas tik liko. Reikalavima net pomirtinių stebuklų. Šie reikalavimai, veikiai ir dabar, yra tiek griežti, kad, Vatikano II susirinkime svars-tant šį klausimą, buvo balsų, siūlančių šiuos reikalavimus sušvelninti.

Kaip buvo užsiminta, žmonių tradicijos galėjo mirusiųjų gyvenimus išpuošti nebūtais dalykais. Ši nuomonė Bažnyčioje yra sena. Jos įtakoję garsus bel-gas jėzuitas Jonas Bolland (1596 — 1665) pasiryžo savo gyvenimą skirti šventųjų gyvenimą kritiškam patikrinimui. Lengva suprasti, koks kolosalis šis užsimojimas patikrinti ne kurį vieną šimtmetį, ne kurį vieną archyvą, o visame pasaulyje galimus rasti šaltinius nuo krikščionybės pradžios. Gyvenęs tik 69 metus, aišku, kad negalėjo savo darbo užbaigti. Tačiau jėzuitų vienuolių kunigai įvertino šį jų brolio užsimojimą ir jį tęsia iki dabar. Visas tas darbas vadinas visame pasaulyje žinomu Bollandistų vardu. Šio darbo centrą iš D'Anvers perkėlė į Briuselį. Jų surinkta medžiaga, pavadinta Acta Sanctorum, užima didelius rūmus. Šiandien pasaulyje nėra antros panašios vietos, kur galėtum

Kaip buvo užsiminta, žmonių tradicijos galėjo mirusiųjų gyvenimus išpuošti nebūtais dalykais. Ši nuomonė Bažnyčioje yra sena. Jos įtakoję garsus bel-gas jėzuitas Jonas Bolland (1596 — 1665) pasiryžo savo gyvenimą skirti šventųjų gyvenimą kritiškam patikrinimui. Lengva suprasti, koks kolosalis šis užsimojimas patikrinti ne kurį vieną šimtmetį, ne kurį vieną archyvą, o visame pasaulyje galimus rasti šaltinius nuo krikščionybės pradžios. Gyvenęs tik 69 metus, aišku, kad negalėjo savo darbo užbaigti. Tačiau jėzuitų vienuolių kunigai įvertino šį jų brolio užsimojimą ir jį tęsia iki dabar. Visas tas darbas vadinas visame pasaulyje žinomu Bollandistų vardu. Šio darbo centrą iš D'Anvers perkėlė į Briuselį. Jų surinkta medžiaga, pavadinta Acta Sanctorum, užima didelius rūmus. Šiandien pasaulyje nėra antros panašios vietos, kur galėtum

Kas Bažnyčioje sprendavo anksčiau ir kas sprendžia dabar mirusio asmens šventumo klausimą

Pirmąjį tūkstantį krikščionybės metų mirusio asmens šventumą sprendavo kurios nors vietos žmonės kartu su tos vys-

kritiškai patikrinti kurio nors šventojo gyvenimą.

Tobulo krikščionies — šventojo atminimą ir kultą Bažnyčia palaiko dviem tikslais

Viena, tikėdama žmogaus pomirtinį gyvenimą, Bažnyčia tik ir skelbia, kad šventieji gali mus gyvuosius užtarti pas Dievą ir mums padėti. Šventuosius garbindami ir į juos meldamiesi, per juos garbiame patį Dievą, nes prašome mus užtarti pas Dievą, pasirašiname į didesnę Dievo meilę ir pagarbą.

Antra, minėdami ir garbindami šventuosius, mes prisimename, kad tobulas krikščionis nėra vien kokia teorinė galimybė, o kasdieninio gyvenimo tikrovė, kurios gali pasiekti kiekvienas geros valios žmogus, kiekvienas savo keliu — savo lūme, savo pareigose, savo aplinkoje.

Kas naujo naujame liturginiame kalendoriuje šventųjų klausimu

Kaip buvo minėta, šventųjų yra tūkstančiai. Visi jie niekad nebuvo minimi liturginiame kalendoriuje. Kiek lieka metuose dienų nuo metų liturginių laikotarpių, nuo svarbiausių įvykių ir švenčių paminėjimo, skirta šventųjų minėjimui. Tačiau tokių dienų lieka tik apie du šimtu. Visoje Bažnyčioje paminėti yra parinkti visai Bažnyčiai svarbesni šventieji, atsižvelgta, kad būtų paminėti įvairių pasaulio dalių šventieji, naujesnių laikų šventieji.

Atskiri kraštai, atskiros vienuolijos, kitokios bendruomenės, net vyskupijos ir parapijos ir toliau minės savo šventus globėjus šalia paminėtųjų bendrame liturginiame kalendoriuje. Taip lietuviai ir toliau minės savo tautos ir Lietuvos globėją šventą Kazimierą, Britaniją, Lietuvą ir kiti kraštai minės šventą Jurgį, Jėzuitų vienuoliją minės savo draugijos šventuosius, pranciškonai, benediktinai ir kiti — vėl savo. Jų visų nesutalpinti į du ar tris šimtus dienų. Ir toliau tą pačią dieną vienoje vietoje bus minimas vienas šventasis, kitoje — kitas. Tikrai gyvenusio ir šventu pripažinto niekas nemeta iš šventųjų sąrašų, niekas nenaikina jų garbinimo mo.

Antra atmaina, palietusi kai kuriuos šventuosius, yra jų paminėjimo diena. Kaip minėjau, eilė šventųjų buvo įrašyti į liturginį kalendorių ten, kur buvo laisvesnė diena, nepaisant, kiek ta diena turėjo ką bendro su šventojo gyvenimo įvykiais. Kiek tai pavyko, išaiškinta ar paimta tikrai žinoma mirimo diena ir ji skirta šventąjį paminėti.

Baigdamas noriu pasakyti vieną įspūdį apie kai kuriuos katalikus. Žinias apie įvykius katalikų gyvenime, nuomones religiniais klausimais jie gaudo iš kasdieninės ar periodinės nekrikščioniškos spaudos ir tai paskui komentuoja, daro išvadas, karščiuojasi. Jie neturi kantrybės palaukti dieną, kitą autentiško žodžio. Yra ir tokių, kurie iš šiuo liturginio kalendoriaus pakeitimo klausimu jau perskaitė visokius nekrikščioniškos spaudos pateiktus iškreipimus, kartais net pigios pajuos kos išsireiškimus, bet dar neskaitė nieko, ką jau parašė vyskupijų leidžiami katalikų laikraščiai. Kurie sakyti, kad nelietuviškų laikraščių jie neskaitė, sakyti netiesą, nes anas visas klaidinančias žinias susirinko iš nelietuviškos spaudos, nelietuviškų radijų ir TV programų. Nėra ko norėti, kad visi žmonės būtų toboli, tačiau žodis ir informacijos, liečiančios katalikų reikalus, nėra ten ieškoti.

Perspauzdinta iš "DRAUGO" gegužės mėn. 23 d.

"GINTARO" KONCERTAS VAŠINGTONE

Gražus gegužės 17 dienos rytas. Gintariečiai keliai anksti. Autobusų stotyje turi būti 6 val. 30 min. Autobusas išvažiuoja 7 val. Žinodami, ansamblio vadovo p. Z. Lapino precizišką punktualumą, niekas net negalvoja apie pavėlavimą.

Bet štai nelaimė. Viena kanklininkė pamiršta tautinius rūbus. Tėvelis spaudžia į namus, išvystydamas didesnę greitį, kaip greitoji pagelba. Dešimt minučių iki septynių. Visi jau autobuse, savo vietoje. Tautiniai rūbai irgi jau čia pat. Viskas tvarkoje. Draugai grupuojasi sykiu susėsti. "Prašau tylos", praneša vadovas. Autobuse ramu. Vadovas pagal sąrašą patikrina vykstančiuosius. Jau septinta valanda. Autobusas pajuda. Pro langus mosuoja rankomis, "Sudiev Montreal". Sustosime už dviejų valandų. Važiuojame į Vašingtoną, į Amerikos sostinę. Vašingtonas yra Amerikos smegenų centras. Čia gyvena žymieji Amerikos vyrai. Čia sprendžiamos netik Amerikos, bet ir viso pasaulio politinės ir ekonominės problemos. Ir kam gi neįdomu būtų pamatyti šį miestą? Autobusas papuostas gintaro ženklais, kuriuos pagamino Žiurkevičiūtės ir Jurgis Jaugelis.

Čia pat ir mutinė. Jau Amerika. Sustojam. Mutininkas įėjęs į vidų, paklausė ar visi yra "Real Canadians". Pasigirdo "Yes". Jis palinkėjo mums laimingos kelionės ir mes važiuojame toliau.

Pirmas sustojimas. Vadovas pranešė, kad turime laiko pusę valandos. Skubame į restoraną. Restoranas puikus. Tėveliai dolerį idėjo, kaip čia gali ko nors nepirkti, ko nors neužkasti ar neišgerti? Laikas greitai prabėga. Visi jau autobuse. Kad lengviau būtų patikrinti, turi sėstis į savo vietas. Vietos užimtos — reiškia visi. Važiuojam toliau.

Saulė linksmai šviečia. Danguje nei mažiausio debesėlio. Aplinkui žaliuojantis, jaunatviškas pavasaris, kaip mūsų "Gintaras". Pakelėje dideli sodai. Baltuoja obelys pasipuošusios lengvučiu, kvepiančiu gegužės sniegu-baltais žiedais.

Jau pietų laikas. Sustojame. Už valandos turime būti autobuse. Valanda greitai praėjo. Važiuojame toliau. "Prašau užimti vietas! Algi, ko stovi, sėsk!" Sėdynės užimtos — reiškia visi.

Pavalgius skanių ir sočių pietų, apėmė tinginys. Prasidėjo snaudulys ir miegas. Vieni miegojo, kiti kombinavo. Miegantiems tai kojas surišo, tai megztuko rankovę užsiuvo, arba berniuką aprišo skarele. Kiek linksmo jaunatviško juoko turėjo gintariečiai, kai pabudęs negalėjo atsistoti, arba vietoje berniuko, pasidarė su skarele mergaitė. Dar sustojame trumpam porą kartų. Mūsų šoferis senesnio amžiaus žmogus, džiaugiasi gintariečių tvarka, autobusų spaudžia greitai. Nuvažiuosime per anksti. Sutarta būti septintą valandą. Vėl poilsis. 45 min., grynai dėl punktualumo. Važiuojame toliau. Lygiai 7 val. įvažiuojame į "Divine Savior Seminary" kiemą. Gražūs seminarijos rūmai apsupti aukštais parko medžiais. Kiemą puošia vešlios, raudonų lysvių rožės.

Punktualumas chronometriškas. 12 val. kelionė praėjo greitai. Gintariečių veiduose nematyti nuovargio. Visiems neprailgo kelias, bet tautinių šokių grupės vadovai p. Lapinienė, buvo trumpiausios. Tokia didele šeimyna rūpintis, tai ne juokas. Čia vienas nori rūgštaus agurkčio, kitas saldainuko, vandėnuko ir t. t. Čia reikia visiems vienodai prisitiuti "Gintaro" ženklą.

Vašingtoniečiai pasiėmė mus globoti, nusiveždami 30-40 mylių spinduliu į visas Vašingtono apylinkes. Buvo šeimų, kurios globojo net 8 ansamblicius. Dailis vyresniųjų pasiliko toje pačioje salėje — vietos ateitininkų ruošiamame pasilinksminime.

Sekmadienį, 9 val. pamaldos garsioj Immaculate Conception katedroje. Po to apžiūrėjome Šiluvos koplyčią, kurią puošia mūsų dailininkų ir skulptorių (Jonynas, Košuba ir kt.) meno kūriniai.

Apžiūrint Vašingtoną, mūsų palydovai inž. Lukas ir p. Mažeikienė garsiakalbiu aiškina. 16 gatvė — visų valstybių atstovų bių gatvė. Susijaudinęs atstovas p. Kajeckas pasveikina gintariečius. Ponia Elvyra Vadapolienė aprodo mums atstovybę su ten įvairiais Lietuvų primenančiais meno išdirbiniais.

Vašingtone apžiūrėjome Baltuosius Rūmus, Kongreso biblioteką, centrinę salę, kurioje pašarvojami Amerikos prezidentai.

Apžiūrime Vašingtono 555 pėdų, aukščiausią pasaulyje paminklą, Jefferino, Lincoln, Arlingtono kapines, Kennedžio kapą.

Pas ponus Zubkus buvome labai gerai pavaišinti. Po to 6.30 val. vak. prasidėjo koncertas. Dailusis žodis R. Lukoševičiūtės. A. Pocausko ir A. Staškevičiūtės atlikta gerai. Mergaičių kvartetas; D. Blauzdžiūnaitė, L. Blauzdžiūnaitė, J. Andriuskevičiūtė ir V. Murauskaitė, gera interpretacija sudainavo "Ramenėlė". Malūnas išpildytas gerai. Puikiai pasirodė solo partijose su birbyne Algis Lapinas, jun. Koncertą apvainikavo birbynių kvartetas; R. Ališauskas, Alg. Lapinas, Alg. Jaugelis ir Andr. Lapinas su lietuviška polkute "Dunda klumpės". Koncertas baigiamas "Lietuva brangi".

Iš publikos sulaukta didžiausių plojimų; kai kas reikėjo net kelis kartus pakartoti.

Vašingtono lietuvių bendruomenės pirm. p. Milaknis labai gražiai ir nuosirdžiai padėkojo "Gintaro" vadovams ir ansambliui už tokį gražų koncertą ir atvykimą į Vašingtoną.

Tautinių šokių vadovė H. Lapinienė, mergaičių kvarteto — I. Kličienė apdovanojo gėlėmis, o ansamblio vadovui buvo įteiktas gražus albumas. Taip pat gėlėmis apdovanoti devynmetė Ina Lukoševičiūtė ir aštuonmetis Gailius Lapinas.

"Voice of America" atstovas prašė p. Lapino įrekoruoti vi-

Montrealio jaunimo Ansamblio "GINTARAS" koncertuoja Vašingtone

są koncertą ir jam prisijusti. Galbūt, gintariečių dainas ir muziką išgars mūsų broliai Lietuvoje.

Pirmadienį grįžtame namo. Pasitina vadovo žodžiai: "Ketvirtadienį 7 val. repeticija ir įrekordavimas. Sekmadienį — važiuojame į Otavą, Sudiev".

A. A.

Atkelta iš 1 psl.

SAVAITINĖ APŽVALGA...

balsiai pranašavo Dewey laimėjimą prieš Trumaną, 1948 metais. Thomas Dewey tada pralaimėjo, o prezidentas Truman kiekviena proga neužmiršo šių Gallup tipo institucijų savo pralobose išjuokti.

SVEIKATOS MINISTERIJA SKELBIA NIKOTINO ŽALĄ

Ottawoje paskelbtas ir vėl pranešimas apie Kanadoje pardudamų cigarečių nikotino ir smalos kiekius. Tie kiekiai nežymiai svyruoja. Įsidėmėtina tačiau ministerijos paskutinė pastraipa, kuri siūlo norintiems išvengti bet kokios žalos sveikatai — visai mesti rūkyti!

OLANDŲ DVASIŠKIAI NUBALSAVO PRIŠ CELIBATĄ

Apie trys ketvirtadaliai olandų katalikų kunigų norėtų, kad celibatas būtų panaikintas. Apklašinėjimas buvo padarytas olandų vyskupų iniciatyva. Anketos buvo išsiuntinėtoms 8,879 kunigams praeitų metų vasario ir kovo mėnesį.

Praha. Kaip praneša pasaulio spauda, 70 Čekoslovakijos Akademijos narių, kurie šiuo metu yra laisvajame pasaulyje, pareiškė, esant dabartinei padėčiai, nebegrįžią į Čekoslovakiją. Iš viso Čekoslovakijos Mokslų Akademijai priklauso 530 narių — mokslininkų.

PAGERBTI LIETUVOS KANKINIUS DABARTINĖ PROGA NEPASIKARTOS.

Mums dabar gyvenantiems tenka nepasikartojanti privilegija įamžinti Lietuvos vardą ir jos kankinių atminimą lietuviška koplyčia šv. Petro bazilikoje, Romoje.

Tapti šio darbo dalininku laiko jau ne daug beliko.

Kviečiame visus įamžinti savo ir savųjų vardus Lietuvos Kankinių koplyčios kūrėjų tarpe.

Aukos siųsti adresu: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND. 2701, W. 68 St. Chicago, Ill. 60629, USA.

KULTURINE KRONIKA

M. JURGITA SAULAITYTĖ

POETĖ M. JURGITA SAULAITYTĖ

Susirūpinusiems išeivijos lietuviškojo kūrybinio žodžio ateitimi buvo gera paimti į rankas mūsų jauniausios poetės rinkinį "Kai mes nutylam". Radome jame autentišką poetinį žodį. Radome jame ir nuoširdų, tikrą komunikavimą su žmogumi. Radome jame, galų gale, ir jauną žmogaus širdį bei sielą. Čia perspausdiname kelis naujausius poetės eilėraščius. Poetė yra vienuolė ir šiuo metu dėsto Putnam Nekalto prasidėjimo seselių išlaikomoje lietuvių mergaičių gimnazijoje.

PASKUTINĖ VALANDA

Bet kada nors už durų
rasiu žemę,
tamsesnę už mane,
ir atpažins ji mano žingsnį
kaip sesers
ir pasiims — neklausdama,
kodėl vėlai grįžtu,
kur klaidžiojau, ko netekau,
kuo skrynią prisipildžiau —
ir pasiims mane,
kaip ilgai lauktą
naktį,
kuriai sapnų neliko.

BROLIUI

Mes buvome nykštukai
pasakoj.

Tu užaugai,
ir aš likau
viena
per dideliu
pasaulu.

NELAISVĖ

Mes nebeturime jėgų
akmenimis apželdytuos
laukuos
duonos laukti.

Daigai,
kieti ir sunkūs,
nebesupranta šlamesio
laukų ir laimės.

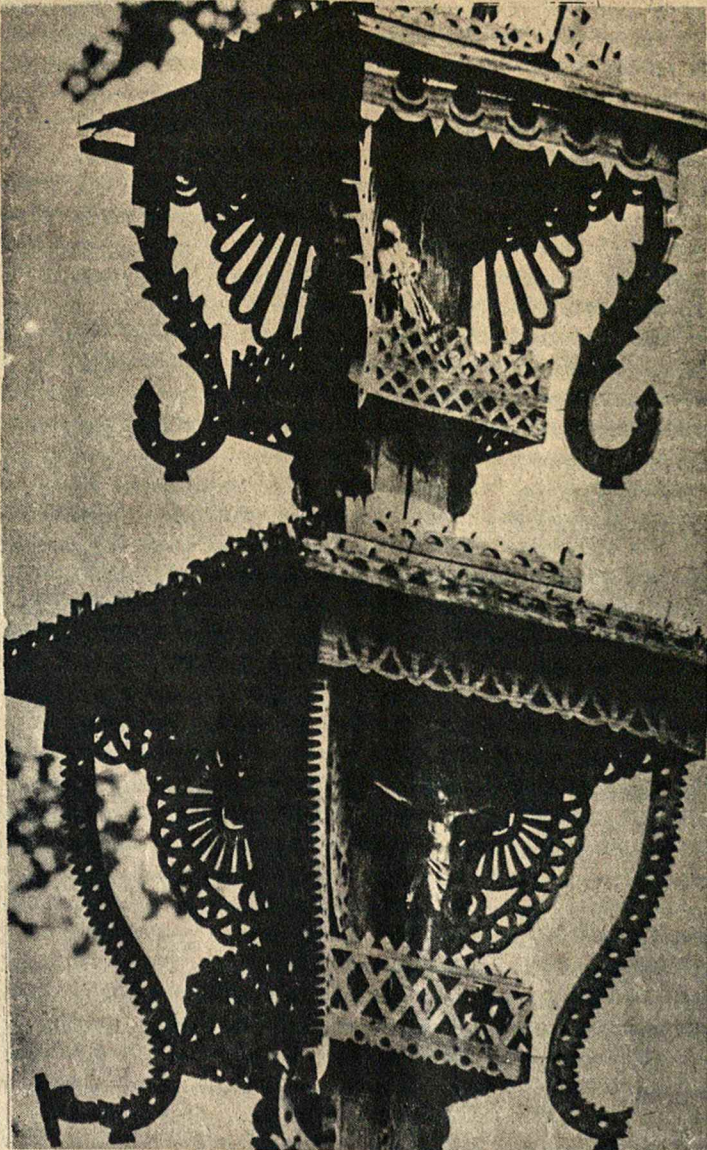
Mes nebeturime kviečių,
ir mūsų alkis,
sunkus ir kitas,
kyla.

PRIETEMA

Daug kas dingsta,
ir lieka tik esminiai posūkiai
gelmėn
ir šiltas kraujas
šviesos kartotų pažadų
apie galingą nemirtingą
valandą,
kurios dar ieškom.

NAKTIS

Aš esu juodas laukas.
Niekas nežino mano vardo.
Ir todėl
mano medžiai laukia,
ir todėl
mano medžiai linksta.

PROPIRŠČIAI

A. Povilainis

Jau dabar visiems aišku, kad Quebeco prancūzų tautinių bei ekonominių problemų artėjantis sprendimas sukūrė visą Kanados gyvenimą ir gal net ir jos valstybinę egzistenciją. Quebeciečių judėjimas jeigu dar nėra tai tikrai turėtų būti ypatingai opus mums tretiesiems.

Saviems tėviniams esant prisipaustais, rusiškos meškos

letena, negalime būti nejautrūs ir anglosaksų ilgai užguitiems Quebeco prancūzams. Pagaliau, jau tik grynai iš išskaičiavimo, pagalvotina kaip mums patiems naudingiau laikytis (nesgi emigrantams ten tėvynė — kur geriau) — ar laviruojant tarpe abiejų didžiųjų, ar vasalėjant anglams. O gal prancūzams? Jau pats laikas apsispręsti.

Anksčiau čia Propirščiuose

maldavau akcijos bei pagalbos lietuviškai orientacijai iš bendruomeninių veiksmų. Tačiau visiškai neišmanau, kaip jiems įpūsti reikiamos šventos dvasios. Gal tikslingiau būtų kreiptis į pačius montrealiečius raginant, prašant juos būti Quebeco įdomybių interpretatoriais, apšvietėjais problemų, kaip jos atrodo lietuviškom akim. Raštų prisiskaitom, televizoriaus prisžiūrime užtenkamai. Tik tai, deja, žinios tenai patiekiamos vien iš savanaudiškos anglosakų perspektyvos.

Nepriklausomos Lietuvos sa-

vaitraštis galėtų būti vieta iš kur semtumėsi išminties apie Kanados ateitį, kaip ji yra ir bus įtaigojama quebekiečių.

Buvau besiruošias užkabinti mūsų oficialiai katalikišką spaudą, kad ji dar nesužinojusi apie Vatikano 2 įvykius, nerimą katalikų gyvenime, kad pasitikėjimas aukštenybe pertobulas, kad jai visiškai nerūpi kaip tikintieji ir ne galvoja ar jaučia. Tik tai dabariš "Draugo" sužinojau, kad ir tingumas gali būti dorybe. Mat, kol prisiruošiau, suspėjo ateiti visos glėbys

Dail. Ona Šablaukienė-Kompozicija (Tušas)

Iš "Aidų" 1969 Nr. 3

10.

VINCAS MYKOLAITIS-PUTINAS

Atsiminimai

7. MARIJAMPOLĖS MIESTO „KLESOSE“

Tėvams pasiryžus leisti mane į mokyklą, reikėjo pasirūpinti, kas ir kur paruos mane į Marijampolės gimnaziją, į „klesas“. Gudelių mokyklos, nors aš būčiau ją ir baigęs, tam nepakako. Pasiruošti į gimnaziją aš negalėjau niekur kitur, kaip tik toje pačioje Marijampolėje. Ten apskrities pradžios mokyklos vedėjas buvo tėvo pažįstamas, maždaug jo vienametis Motiejus Endziulaitis, kilęs iš gretimo Gražiškių kaimo, geras mokytojas ir geras žmogus. Ir štai bene 1902 m. rudenį aš atsidūriau Marijampolėje. Ten jau mokėsi žemesnės gimnazijos klasėse trys mokytiškieji gimnazių vaikai, buvo išnuomotas miesto pakraštys, už cerkvės, kambarys, kuriame mus apgyvendino, o močiutė turėjo mums šeiminkauti.

Mano praleistus Marijampolės pradžios mokykloje ir žemesnės gimnazijos klasėse metus galėčiau suminėti labai trumpai, be daugelio buitinių smulkmenų, jei tos smulkmės nebūtų būdingos nušviesti keliui į mokyklą beveik visiems, iš kaimo kilusiems ano meto lietuvių inteligentams. O tas kelias ėjo per skurdą, vargą, visokius medžiaginius ir moralinius nepreteklius. Dėl to patekusi į šviesius gimnazijos rūpintis ir spindinčiomis sągomis pasipuošusį kaimo vaiką tykojo džiūva ir dažnai mirtis. Ir man pačiam jei Gudeliuose teko pakvėpuoti dūminės pirkios dūmais, tai jau Marijampolėje reikėjo pašerti utėlių, o vėliau pastebėti plaučiuose sukalkėjimai rodo, kad ir tuberkuliozės pavojus buvo labai artimas.

Marijampolė, senų žmonių vadinama Starapole, anais laikais buvo mažas Suvalkijos miestelis, turįs apie 6000 gyventojų, daugiausia žydų, šiek tiek rusų, vokiečių ir lenkuojančių, nežinia kokios tautybės miestelėnų. Gyventojų sudėtį įvairino carinės kariuomenės garnizonas ir gimnazija, kurios mokytojų didžiūma buvo rusai. Mokiniai daugiausia buvo lietuviai, tačiau vyresnės klasės svetimtaučių nušimtis jau žymiai pakildavo. Valstiečių lietuvių vaikai pakrikdavo — kas stovėjo į dvasinę seminariją, kas ieškodavo duonos kanceliarijose ir kitokiose įstaigėse.

Iš Pilotiškių ir Gudelių į Marijampolę įvažiuodavome Prienų gatve ir patekdavome į gana erdvią rinką, per kurią ėjo didžiausia gatvė — į dešinę, pro gimnaziją, į Kauną, o į kairę, pro miesto sodą, cerkvę ir kapines, į Kalvariją. Nuo rinkos iki miesto sodų

ta gatvė vadinosi Varšuvos gatve — „Varšavskaja“. Tai buvo žymiausias miesto dalis. Čia buvo geriausias krautuvės, vakarais čia knibždėdavo iš vieno galo į kitą „spacieruojančių“ gimnazistų, gimnazistų, oficerių ir šiaip Marijampolės dabitų, kuriems panelė skirdavo čia pasimatymus, o jau iš čia traukdavo į miesto sodą, kur grodavo karo orkestras.

Atvežtas mokyti į Marijampolę, aš pirmą kartą patekau į miestą. Jau iš tolo pamačiau bažnyčios bokštus ir aukštus, kaip man atrodė, dviejų aukštų namus. Miestas su savo mūrais, akmenimis grįstomis tarškančiomis gatvėmis, daugybe žmonių man, tolimo kaimo, pamiškės, vaikui, buvo visai svetimas pasaulis, ir aš negreit su juo apsipratau. Endziulaitio mokykla buvo netoli nuo mūsų kambario — praeiti pro cerkvę, skersai didžiąją gatvę — ir štai mokykla su sūkaujančiais vaikais aplinkui. Tačiau grįždamas iš mokyklos tą pačią dieną, aš paklydau. Niekaip negalėjau rasti ir atpažinti savo namelio. Tik ilgotai paklaidžiojęs ir pasisukinėjęs aplink cerkvę, staiga pamačiau močiutę, sėdinčią gonkelėse ir skutančią bulves — tik tarsi ne to pusę gatvės, kur aš tikėjau. Kaip kalbas nuslinko man nuo krūtinės!

Su mokykla greitai apsipratau. Mokytojas buvo geras, nemušė, atsirado draugų. Bėgiodavom pro miesto sodą, pasiekdavom Šešupę, mieste jau nebeapklysdavom. Sekmadieniais žiopsodavom prie cerkvės, kai ateidavo į pamaldas kariuomenė su muzika. Ypačiai būdavo įdomu per caro šventes, vadinamas „galiuvkas“. Visos mokyklos, įstaigos ir parduotuvės tada švėsdavo. Prie cerkvės vykdavo kariuomenės paradas. Iš kareivinių ateidavo su dainomis ir maršais, išsirikiuodavo gatvėje, kažką sūkaudavo, dainavo į žemę šautuvų buožėmis, kiti švaistydavo nuogais kardais. Paskui triūbų orkestras grodavo himną „Bože, caria chranī“. Tada policininkai, „zemsikiai“ žiūrėdavo, kad visi, kas žiopsa aplinkui, nusiimtų kepure.

Pirmieji mokslo metai Marijampolės mokykloje praėjo greitai. Dabar gerai prisimenu, antraisiais ar trečiaisiais metais mūsų gyvenimas su močiute pakriko. Du vyresnieji gimnazičiai išvažiavo į seminariją, vienas — toliau mokytis daktaro. Mane apgyvendino pas kažkokią tolimą gimnaitę davatką prie bažnyčios. Mažyčiame kambarėly, „salkoje“, gyveno pati šeiminkaitė su paliegusia dukterim, o man paskyrė pastogę šaltą, užgriozdytą palėpėlę. Valgis buvo prastas, ką atveždavo tėvas, greit išsirėdavo. Ir štai vieną kartą draugas mokykloje pastebėjo man per apykaklę ropojančią utėlę. Netrukus atvažiavo mama ir, apžiūrėjusi mano baltinius, net aiktėlėjo iš pasibaisėjimo. Skalbiniai knibždėjo gyviu.

Paskutiniame mokyklos skyriuje mokytojas Endziulaitis man su keliais kitais mokiniais davė papildomų pamokų, kad mes išlaikytume egzaminus į pirmąją gimnazijos klasę, aplenkdamie paruošiamąją

Egzaminus aš išlaikiau. Tėvas, atvažiavęs vežtis manęs atostogų, nupirko gimnazistišką kepurę — mėlynos glemblės, su baltomis siūlėmis ir žvaigžde, gimnazijos ženklu kaktoje — du sukryžiuoti lapeliai ir raidės „M. F.“. Šitas raidės vyresnieji, pažangesnieji mokiniai lietuviai ar lenkai nugnybdavo, bet man tą vasarą jos teikė tikro pasididžiavimo. Gudelių rinkoje ir šventoriuje visi matė, kad aš jau įstojau į „klesas“, esu gimnazistas.

Treji metai, praleisti Marijampolės pradžios mokykloje, mano ankstyvojo brendimo amžiuje tam tikrą poveikį mano charakteriui padarė. Prasiplėtė žinių, proto ribos, be to, ką išmokdavau mokykloje, namie dar girdėdavau, kaip gimnazistai mokydavos man nesuprantamų dalykų ir ginčydavos dėl kažkokių gudrių klausimų. Aš apsipratau su svetimais žmonėmis. Skurdas, liga ir gyvis manęs nenuniokojo. Aš jau nebebuvo bailus pamiškės kaimo vaikams.

Tačiau individualinė mano sąmonė dar nebuvo pažadinta. Mano idėjų akiraty dar nebuvo nieko, kuomet aš būčiau skyrėsis nuo kitų, jautęs bent koki priešingumą kitiems, kuriuo nors atžvilgiu į mane nepanašėjau. Kilmės, pažiūrų, išitikinimų klausimai man dar nebuvo suvokiami. Tautiškas, šitas anais laikais gana ankstyvas ir veiksmingas jaunosios kartos diferenciacijos veiksnys, mano sąmonė dar nebuvo atgijęs. Buvo gyvas vienintelis religijos, katalikybės jausmas. Jis skyrė mus nuo žydų, rusų, vokiečių. Tačiau kadangi jis buvo įdiegtas nuo pat kūdikystės, tai mūsų brendime, asmenybės sąmonėjimo jokios ribos, jokio chronologinio momento nesudarė. Į cerkvę mes nėjome, nes žinojome, kad tai mums, katalikams, draudžiama. Tačiau mes mielai žiopsodavom per „galiuvkas“ ir kariuomenės paradas, nusiimdavom kepure, orkestrui grojant „Bože, caria“. Mes be jokio vidinio protesto mokėmės giedoti pagal mokytojo fleitą pusiau pravoslaviškas, pusiau juodašimtiškas, carų, jo giminę ir vyriausybės garbinančias dainas. Ir dabar dar kai kurias iš jų aš prisimenu. Anais laikais tos dainos bei giesmės jokių ištikimybės jausmų mūmose nežadino ir jokio poveikio nedarė. Taip reikėjo — ir tiek. Vis dėlto giliai vaiko sieloje, pasąmonėje, krovėsi, telkėsi kažkokia medžiaga, kuri netrukus pasirodė reikalinga įsiskaičiuoti pirmiesiems dar elementarių tautinių, visuomeninių ir politinių idėjų daigams.

Dar metais anksčiau prieš mano įstojimą į gimnaziją, 1904 m., prasidėjo rusų-japonų karas. Suaugusiems tai buvo didelis įvykis. Valdžia paskelbė atsarginių mobilizaciją, keli vyrai iš apylinkės paėmė į karą. Moterys verkė, vyrai politikavo. Tačiau netrukus viskas aprimo ir bent mūsų, vaikų, karo atgarsiai nepasiekdavo. O vis dėlto kažkoks kariškumo rudimentas reikėsi ir mūmose. Sekmadieniais už gautas iš kunigo kapeikas mes pirkdavomės pas „karabelininką“ vaikišką „pištalietuką“ ir rinkojė dydavom popieriniais siera pistonėliais, tuo tarsi

tenkindami savo narsos ir nugalimų pavojų jausmą. Mano tėvas laikė vienavamzdį, šratais užtaisomą šautuvą. Medžioti jis neidavo, o šautuvą laikė saugumo sumetimais. Tamsiomis rudens ar žiemos naktimis, kai šuva jau per daug atkakliai imdavo draskytis, tėvas imdavo šautuvą, eidavo į kiemą ir pykstelėdavo į orą. Kieme viskas nurimdavo. Vasarą taip jis baidydavo iš vyšnių paukščius, gindavo nuo svetimo užpuoliko gandrų lizdą, kaip kūgis pūpsanį ant klouno stogo. Tėvo „kariški“ žygiai mums būdavo maloni pramoga.

Kilus japonų karui ir pradėjus reikštis visuomenės nepasitenkinimui valdžia, labai sugriežtėjo ginklų kontrolę. Niekam nebuvo valia laikyti šautuvą. Prasidėjo kratos. Tačiau tėvas ginklo neišsivadėjo. Seklyčioje jis iškalė išskaptavo vieną slenkstį, sumaniai uždengė jį lenta ir ten paslėpė šautuvą. Tik aš vienas tą slėptuvę žinojau, nes nepastebėtas buvau užklupęs tėvą prie darbo. Didžiavausi žinąs tą paslaptį, bet niekam jos neatskleidžiau.

Nelaimingai tais pačiais metais pasibaigęs karas su Japonija carinei Rusijai ir lietuvių tautai turėjo svarbių pasekų. Dar karo pradžioje buvo grąžinta lietuviams spauda. Šis svarbus kultūrinio gyvenimo įvykis pasiekė mano protą negreita. Tik 1906 m. pradėjęs eiti Seinuose savaitraštis „Saltinis“, kurį tėvas išsirašė, buvo pirmasis lietuviškas laikraštis, pakliuvęs į mano rankas. Atsimenu tą sekmadienį (aš, tur būt, buvau parvykęs vėlykų atostogų), kai tėvas, parėjęs iš Gudelių, paskleidė ant stalo su geltonais viršeliais ir gražiais paveikslėliais lietuvišką „gazieta“. Visi puolėme ją skaityti, vartyti. Ilgainiui pasklido žinia, kad Gražiškių kaimo Eidukas ir dar vienas kitas parapijoje gauna ne „Saltinį“, bet kažkokį „Ukininką“. Klebonas griežtai tą laikraštį pasmerkė ir jo skaitytojus išvadino „cicilistais“. Eidukas ir buvo į „cicilistą“ panašus: nešiojo smailą barzdėlę, pilką žydišką kepurę, o vasarą per pamaldas stovėdavo šventoriuje po liepomis. Tuo metu „cicilistas“ reiškė kartu ir bedievi, ir monopolijų bei valstiečių kanceliarijų daužytoją, ir keliantį maištą prieš cėsiorį. Tai buvo 1905—6 metų revoliucijos laikai. Tie metai ir man sukėlė daug naujų išgyvenimų, minčių ir jausmų.

Į Marijampolės gimnaziją aš įstojau pačiais 1905-taisiais, revoliucijos metais. Marijampolės gimnazija, pirmiausia keturklasė mokykla, buvo įsteigta apie 1840 metus su dėstomąja lenkų kalba. Po 1863 m. sukilimo lenkų kalba buvo pakeista rusų kalba, o 1867 m. mokykla gavo pilnos aštuonklases gimnazijos teises. Į dėstomuosius dalykus buvo įtraukta ir lietuvių kalbos 1 val. per savaitę. Už jos nelankymą niekas nebaudavo, tačiau ji davė teisę baigusiems naudotis Maskvos universiteto lietuviškąja stipendija, kuri, kaip žinoma, buvo įsteigta atitraukti lietuviams nuo Varšuvos.

Būs daugiau.

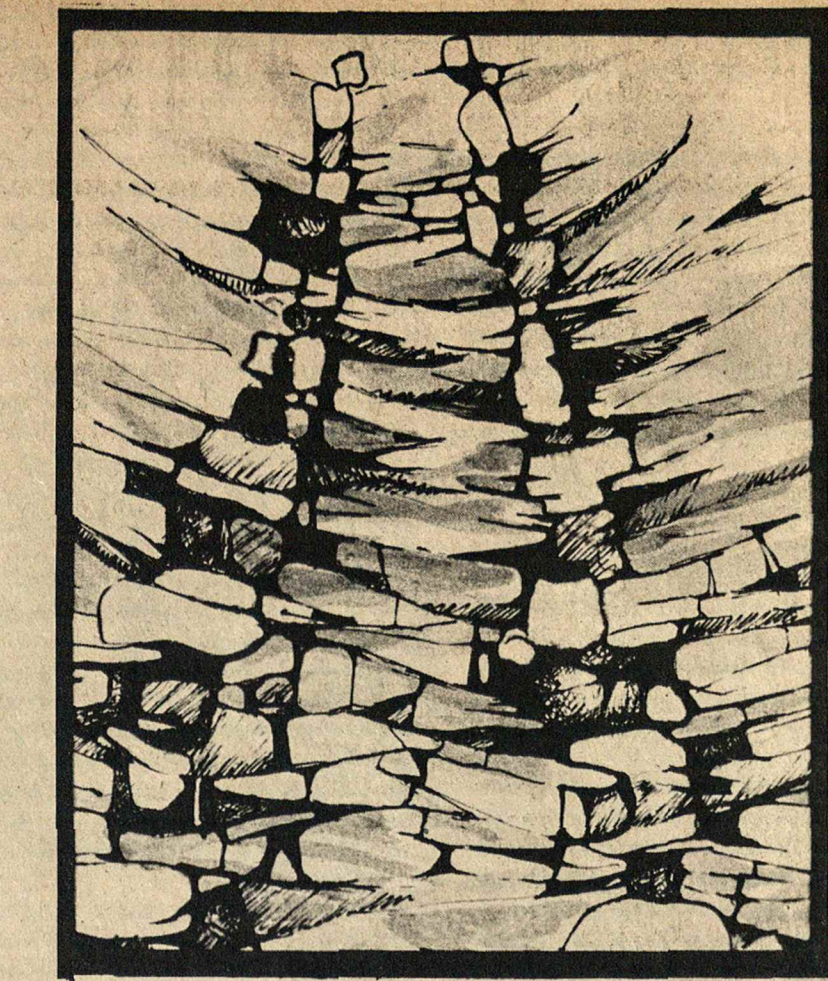
neseniai iš žingeldumo užsi-
prenumeruotų Laiškų Lietu-
viam. Pasirodo, kad jauniesiems
jezuitų ir ateitininkų "rabinam"
rūpi. Tiek rūpi, kad šeštadieni-
niam Draugui jau nebeatinka.
Priekaištaujama, kam dalykais
sielojamasi peranksti-nesulau-
kus ar nebijant galutinę direk-
tyvų... "LL redakcija skuba
lyg ir nuvertinti kitą lietuviš-
kąją spaudą, kad ji ligi šiol ne-
siskubina plačiai kalbėti apie
gimimų kontrolę". - "...ne vi-
sada yra prōtinga labai jau pa-
sitikėti savimi ir skubiai aiš-
kinti tai, kad iš viso dar nėra
labai aiškus reikalas". (Drau-
gas, 1969. V. 10). Palaukit, kada
gi vyskupai Romon buvo suvykę
ir apie tuos dalykus užsiminę?
Aš paikas galvojau, kad kai
neaišku - reikia aiškintis. Bet
tai, matomai, ne pagal gerą el-
gesį ar net lietuvišką tradiciją.
LL rūpinosi ir apie vis nepa-
skiriamą vyskupą, betgi kol
žurnalą atspaudė, atsirado ir
ganytojas. Taigi, pavėluotai rū-
plntasi. Matot ir aš taip būčiau
pavėlavęs su priekaištais. Kar-
tais gerai patingėti.

VIEŠBUTIS, ANT KURIO ŠLA- PINOSI DŽINDŽERIS KOPI

Nežiūrint, kad kasmet vis
daugiau ir daugiau Kanadoj ga-
mintų filmų yra siunčiama į
tarptautinį festivalį Cannes, tik
retas mūsų yra domėjęsis ka-
nadiečių kinematografija. Be
pagrindo, nes, išskyrus galbūt
su dideliu džiaugsmu pasitiktą
"Valérie" (sait faire), jų tarpe
pasitaiko tikrai meniškų, giliai
žmogiškų kūrinių.

Praleidusiems progą pama-
tyti "The Luck of Ginger Coffey"
plačiajame ekrane CBC suteikė
galimybę ja pasigėrėti savo š.
m. gegužės 7 d. programoj. At-
virai pasakius ši Crowley Films
gaminta filma galbūt net laimi
rodoma televizijoje, nes išgau-
nama draugiško, intymaus pasi-
pasakojimo, šiokiadieniškumo
iluzija.

Viskas labai paprasta, milio-
nų išgyventa. Tai neokanadiečio
aičio, vos apsilusio kojas Kana-
doj ir vis tebeiškančio darbo
istorija. Atkeliavęs su žmona ir
dukrele į šį laimės kraštą Gin-
ger Coffey ilgai nesusigauja,
kad jo amžius (39), profesija
(buvęs karininkas Airių armijo-
je), galvojimas (tikėjimas boso
duotu pažadu), visa pasmerkia

Dail. Onos Šablauškienės

jį juodadarbio - pusiaubedarbio
dallai. Jo tikėjimas Kanada
graudus savo naivumu. Tik kai
jis išleidžia kelionei atgal į Du-
bliną atidėtas santaupas, jis
stveriasi pirmo, galbūt vienin-
tėlio pasitalkiusio, "džiabo"-
korektoriaus darbo spaustuvėj.

Vėliau, žmonos paliktas, jis
plūšasi net dvejose darbovie-
tėse, vis tebegyvendamas savo
pasilengvinti. Kur buvus nebu-
vus, jis sulaukia policija. Teisme,
kuris galėjo išvirsti žiauriom
likimo patyčiomis, jam pavyks-
ta įtikinti teisėją, jog biurokra-
tiški policininkų parodymai, kad
jis neva piktnes viešbučio ma-
žulėlius, yra be pagrindo. Coffey
pagaliau taria savo iliuzijoms
siedu. Vienintelė paguoda jam
lieka tai, kad nebūtina gyventi
kaip visi, kad yra ir dar labiau
vargstančių.

Sakysit, tai kas gi čia nei-
prasto, naujo? Kai "The Luck
of Ginger Coffey" buvo rodomas
Montrealio kinuose, jis nesusi-

laukė entuziastingesnių atsilie-
pimų nei anglų, nei prancūzų
spaudoje. Tokie jau yra kana-
diečiai. O tačiau - valdyba be
priekaištų, režisūra be pertem-
pimų, sumani, skoninga. Žodžiu,
kūrinys ne ką neprastesnis už
šimtus užsienietiškių filmų, ne-
kalbant jau apie hollywoodišką
makulatūrą.

Atrodytų, priežastis kita. Re-
alistinis Crawley kūrinys, fil-
muotas Montrealio skveruose,
"Arbeitsamt"uose", skurdokuo-
se butuose, spaustuvėse, teismo
salėse, vaizduoja labai "nedra-
peaukišką" Montrealį. Tokį, ku-
ris pasitiko - (ypatingai puikūs
filmos paskutiniai vaizdai: pa-
žliugusi, nesibaigianti, nudren-
gianti žiema) - tūkstančius emi-
grantų benamių. O tai nėra re-
gins įkvepiąs patriotinius
jaušmus. Greičiau verčias su-
simąstyti. Bet visiems perėjū-
siems tą skaiestyklą-nuoširdus,
žmogiškas dokumentas. Tik kur-
toji Trečioji Jėga, toji auditori-
ja, kuriai filmas yra skirtas?

Mačiusiajam lieka vienas da-
lykas, viena paguoda. Dabar jis
negalės praeiti pro bedvasį Do-
minion skverą, pro jo nuobo-
džius, anot Povilainio "porno-
grafinės architektūros" pasta-
tus, nešyptelėjęs sau:

"Ant šio viešbučio šlapinosi
Ginger Coffey".

"IR AŠ BUVAU "N. LIETUVOS" BENDRADARBIU"- VYSK. DEKSNYS

Šio savaitraščio bendradar-
bis, Pranas Alšėnas, iš Jo Eks-
celencijos vysk. Antano Deksnio
gavo šitoki š. m. gegužės 7 d.
datuotą laiškutį, kuriame iš-
reiškiami naujojo vyskupo rū-
pesčiai ir puoselėjamos viltys:

"Mielas Prany,

Nuoširdžiai dėkoju Jums už
sveikinimus ir gražius linkėji-
mus lietuviams Vakaru Euro-
poje vyskupo paskyrimo proga.

"Visiems staigmena, o man-
ypač, kad Šv. Tėvas parinko ne-
didelės parapijos kleboną ir už-
dėjo gana sunkią našta tvarkyti
Europoje lietuvių dvasiniai-
bažnytinius reikalus.

"Viena, kas mane ramina, kad
ten yra pasiaukojusių kunigų ir
daug išblaškytų mūsų brolių
lietuvių, kurie apaštalauja ir
dvasiškai ir tautiškai palaiky-
dami ir stiprindami tikėjimą ir
lietuviybę tokiose aplinkybėse,
kada taip lengva ištirti ištau-
tėjimo jūroje.

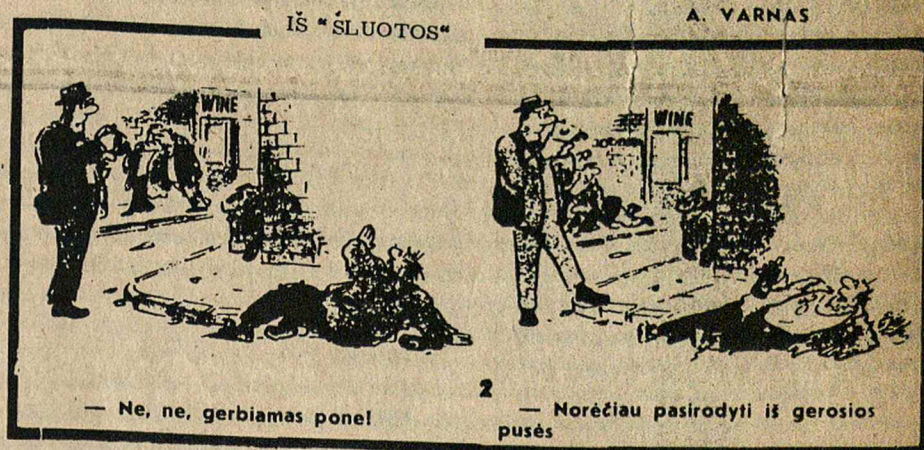
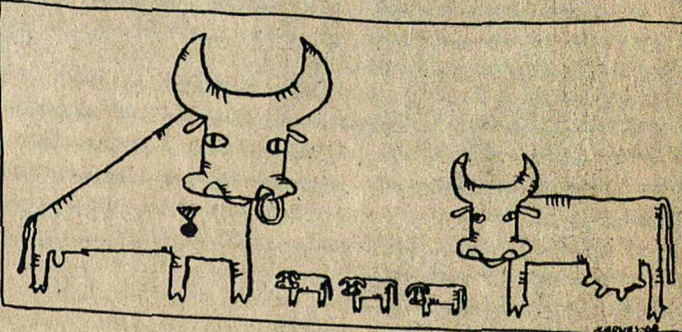
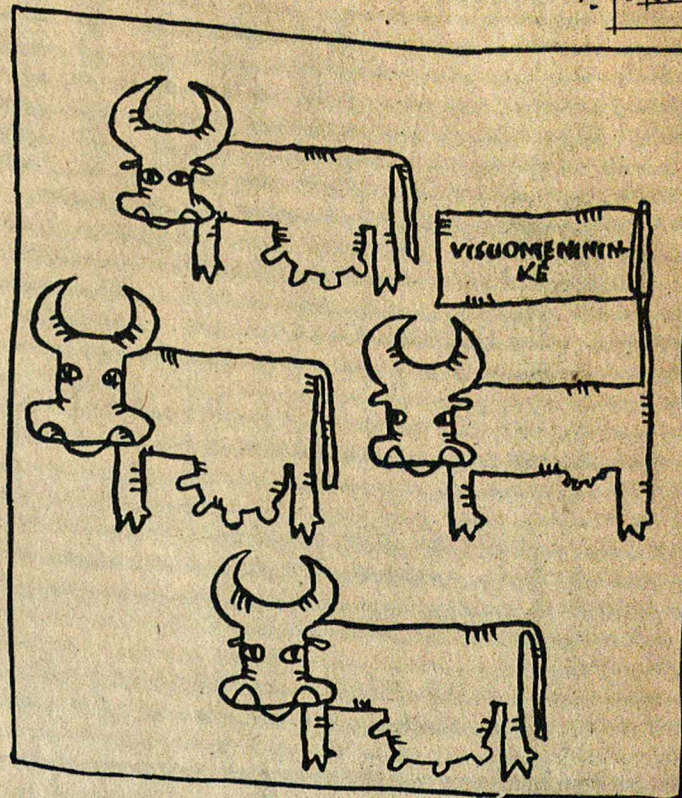
"Ačiū už pasirūpinimą para-
šyti ką nors apie mane "Nepri-
klausomoje Lietuvoje". Tas
laikraštis man žinomas. 1942
metais ir aš buvau jo bendra-
darbiu.

Viso geriausio. Su meile-
Antanas Deksnys".

A. Abromaitienė iš Toronto yra mo-
kymo pritaikomųjų priemonių spe-
cialistė. Specialų kursą yra baigusi
Lenkijoje, kur ilgai dirbo savo srity-
je. Pritaikomos priemonės yra skiria-
mos priešmokyklinio ir pradedantiems
mokyklą vaikams. Savo pavyzdžius yra
demonstravusi įvairiuose mokytojų su-
vaziavimuose, Ontario Board of Edu-
cation. Taip pat įvairius pavyzdžius yra
dedami į anglų spaudą skirtą pedago-
gams ir vaikams. Šalia praktiškos —
mokymo reikšmės jie turi ir estetine-
meninę reikšmę. Iš įvairių lapų, sek-
lų, gelių ir net džiiovintų svogūnų rie-
kelių ir apelsinų žievelių galima para-
dyti nepaprastai puikių paveikslų. Da-
bar prasidedant pavasariui yra pats
laikas prisidžiointi visokių seklių. Tai
yra puikus užsiėmimas ne tik vaikui,
bet ir visai šeimai, kur kiekvienas ga-
li pabandyti savo fantaziją ir meniškų
sugebėjimus. Tinkamai įremiti tokie
paveikslai labai gražiai atrodo.

KREIVI VEIDRODŽIAI

VOKIEČIŲ OKUPACIJA PRISIMENANT

Per prievartą į kariškus batus

DEGTINDARYSTĖ

Kaipkaimuose, taip ir mies-
tuose buvo paplitęs naminės
degtinės darymas. Nenuostabu,
kad žmonės pergyvenę komu-
nistinius žiaurumus, netikrą
rytojų, vieni iš silpnos valios,
kiti, norėdami nors laikinai už-
miršti esamą padėtį, gėrė. Gėrė
ūkininkai, darbininkai ir laisvų
profesijų žmonės. Bet buvo ir
tokių, kurie išnaudodami žmo-
nių būdo silpnumus, darė degtinę,
panaudodami visokias pigias
medžiagas, kurios buvo nuodin-
gos, k. a. tabaką, mėšlus, mullo
akmenį, kad tik atrodytų stip-
resnė ir parduodavo spekulia-
tyvinėmis kainomis, turėdami
nemažą pelną. Su šia grupe as-
menų policija vedė nenuolaidžią
kovą.

Anykščių policijos punkte
buvo daug konfiskuotos tokios
degtinės ir jos darytojai per-
duoti lietuvių teismui. Tokią
degtinę gerdami, keletas asme-
nų nusinuodijo, apako, nusižudė.
Taurių lietuvių, kuriems rūpėjo
tautos ateitis, tas buvo smer-
kiama. Viena, kad buvo naikina-
ma maisto ištekliai, antra, var-
tojant naminę degtinę, neapva-
lytą nuo methylo, buvo didelis

pavojus tautos sveikatingumui
ir kelias į išsigimimą. Policijai
tuo atveju pareigos buvo labai
sunkios. Atsirado ir antra kate-
gorija asmenų, daugiausia pa-
vyzdingi ir stambūs ūkininkai,
daug gerą davę Lietuvai, rimti
darbininkai ir įvairių profesijų
atsakingi ir išsimokalinę as-
menys, neišskiriant net dvasiš-
kių, darė degtinę ir gėrė. Todėl
atsižvelgiant į aukščiau pami-
nėtas blygbes tautai, lietuviš-
kumas reikalavo griežtos ko-
vos, bet pažvelgus irgi lietuviš-
komis akimis į antrąją medalio
pusę, policija daugelio turėjo ir
nematyti.

Kadangi antroji kategorija, k.
a. rimti ūkininkai, profesionalai
laiko ir pergyvenimų paveikti
masiniai darė naminę degtinę,
panaudodami kuo geriausius
produktus, stengdamiesi kuo
geriausiai išvalyti, daugeliu at-
vejų, panaudodami cheminę va-
lymą, kad kuo mažiausiai būtų
kenksminga. Ir ją naudojo tik
savo reikalam, kadangi vals-
tybinės degtinės nebuvo galima
gaut. Užėjus liūdesio ar džiaugs-
mo valandai, prigimto lietuviš-
ko vašingumo vedini, kaimynas
su kaimynu išgerdavo po stik-

lėlį, kad daina "gėriau dieną,
gėriau naktį" geriau skambėtų
ir jos akorduose užmirštų sun-
kias okupacijos dienas.

Už degtinės darymą baudmės
buvo didelės; kalėjimas, pinig-
nės pabaudos, trėmimas dar-
bams į Vokietiją. Atsižvelgiant
į žalą, kurią darė naminė deg-
tinė—"samagonas", lietuviškoji
policija būtų turėjusi, jei rimtai
būtų vykdžiusi savo pareigas,
didesnę dalį ramių, rimtų, tikrų
patriotų lietuvių uždaryti į ka-
lėjimus, perduodant teismų dis-
pozicijai ar išsiųsti pagal vo-
kiečių reikalavimus vergų dar-
bams į Vokietijos griūvančią
karo pramonę.

Vienas mažas pavyzdėlis. Ge-
rai pažįstamas ūkininkas skam-
bina telefonu, prašo mane ir
mano geriausiai patikimą poli-
cininką A., vakare atvykti pas
jį, nes esąs labai svarbus rei-
kalas. Kaimas buvo už 10 km.
nuo Anykščių miesto. Vakare,
saulei leidžiantis už horizonto,
mūsų tarnybinis žirgelis, nors
kiek ir suprakaitavęs nuo kar-
što vasaros oro, aštriomis pasa-
gomis kasdamas žemę mus pri-
statė į kaimą. Čia randame še-
imininką ir keletą svečių, atvy-
kusių anksčiau ir tai buvo įvai-
rių profesijų žmonės; ūkinin-
kai, daktaras, kunigas, mokyto-
jas ir kt. Šeimininkas visus nu-
veda į čia pat prie gražios so-
dybos esantį miškelį ir parodo

visą mechanizuotą degtinės va-
rymo procesą. Nakties prie-
blandoje, mažai ugnelėi kūre-
nantis, per įvairias, visaip rai-
tytas triūbeles lašėjo stiprus
skystis—"samagonas". Vaizdas
įdomus. Po to visi buvome pa-
kviesti prie vaišių stalo ir teko
paragauti tik ką pagaminto gė-
rimo. Jis buvo pagamintas pa-
gal lietuvišką receptą ir tikrai
geras. Aš labai nustebau, kaip
rimti žmonės, tuo atveju, nesibi-
bijo, kad kviečia ir mus—polici-
ją. Šeimininkas kreipėsi į visus
svečius: "Čia turiu įvairių lie-
tuviškų sričių atstovus ir tikrai
norėčiau, kad patikrintumėte ir
nustatytumėte ar verta "varg-
šą" ūkininką kaltinti, smerkti ir
perdavinėti į teismus, jei jis
pasigamina šį skystimėlį oku-
pacijos įtemptiems nervams
nuraminti, tuo nenuskriausda-
mas ir rudojo okupanto, nes jis
prievolių pavidale savo dalį
šimterlopai atsiima".

Dėl degtindarystės okupaci-
jos laiku tars žodį istorija, o
skaitytojas tegu padaro savo
išvadas.

Dar vienas tikras tų laikų
įvykis, kurių pasitaikydavo
daug. Senyvas tėvas G. atvyksta
į policijos punktą ir punkto ver-
tėjui praneša, kad jo vienturtis
sūnus miške daro naminę degtinę,
prašo jį suimti ir uždaryti į
kalėjimą. Kadangi valsčiaus ri-
bos priklausė man, todėl vėlai

vakare nuvykau į nurodytą vie-
tą miške ir radau sūnų verdant
degtinę, o tėvą barantis ant jo.
Per tėvo veidą riedėjo ašaros.
Degtinės bonkas sudaužiau, sta-
tines brogos išverčiau. Po to
pradėjau kalbinti seną tėvuką.
Išaiškinau jam pasėkas, kas gali
atsitikti jo sūnui, o gal jam pa-
čiam, jei jis skundo neatsiims.
Nors ir verkdamas, sutiko. Tė-
vas ir sūnus apsikabino ir pa-
siūčiavo. Sūnus pasižadėjo
daugiau degtinės nebedaryti.
Paryčiui, pirmiesiems paukš-
čių balsams palydint Anykščių
šilelio pušynais grįžau namo.
Taip viskas ir baigėsi nepasie-
kus vokiškojo "teisingumo" ins-
titucijų.

SPEKULIACIJA

Iš Vilniaus, Kauno ir kitų
Lietuvos miestų į Anykščius
privažiudavo daug vasarotojų
ir šiaip žmonių. Vieni norėjo
pasidžiaugti gražia gamta, saku
kvapu, kiti išsimaudyti krio-
liniame Šventosios ar Rubikių
ežero vandenyje, dar kiti atsi-
vežę kokių nors prekių išsimai-
nyti ar nusipirkti gražiai išrū-
kytų skanių lašinukų, paragauti
Karazijos vynu, kad grįžę galė-
tų išmaitinti savo ir šeimos nuo-
maisto kortelių suvargintus kū-
nus. Katvirtadieniais Anykš-
čiuose turgus. Iš turgaus grįž-
davo ginkluoti krepšiais, mai-
šais su gėrybėmis. Siauruoju

traukinėliu traukdavo ligi Šven-
čionėlių, o iš ten jau į numylėtą
Vilnių. Vokiečiai savo įsaky-
muose tai vadinavo spekulia-
cija, ir griežtais pareidymais
versdavo policiją gaudyti.

Policijai kova buvo sunki, ne
taip su spekuliantais, kaip su
lietuviška sąžine. Griežti įsaky-
mai gaudyti spekuliantus, mais-
tą konfiskuoti atiduodant koope-
ratyvams, o kvotas vokiečiams,
vertė policiją budėti, lietuviš-
kumas gi neleido savo brolio
marinti badu ir perduoti nubau-
dimui. Kiekvieną mėnesį reikė-
jo užpildyti anketą—statistinį la-
pelį, kiek pagauta spekuliantų,
kas konfiskuota iš įvairių gėry-
bių, kur jos padėtos ir kiek per-
duota vokiečių komisariatui
bausti. Deja, iš Anykščių tie la-
pellai buvo labai blankūs. Todėl
nusipelnėm vokiečių vyriausy-
bės nepasitikėjimo. Aš pats as-
meniškai buvau išstremtas į Vil-
niaus policijos mokyklą, vėliau
teko slapstytiis Panemunės S. P.
sanatorijoje, galų gale vėl grą-
žintas į Anykščius ir po mėne-
sio laiko, be jokios paaiškina-
mos priežasties, atleistas iš
policijos tarnybos. Paklausus
policijos vadą, kodėl esu atleis-
tas, jis pasakė: "Nebeieškok tei-
sybės, bet važiuok į tėviškę, ži-
nok, kad tave Gestapas seka".

PABAIGA.

TRADICINIS KARTUNŲ BALIUS

KURIS ĮYKYS WELLAND, ONT. SOUTHWORTH SO. STREET IR Mc CABE AVE.
KAMPE - PUKIOJE the UKRAINIAN CULTURAL CENTRE SALĖJE

Programoje:

1. GROS V. B A B E C K O ORKESTRAS IŠ HAMILTONO,
2. TURTINGAS B A R A S MINKŠTAIS IR KIETAIS GĖRIMAIS,
3. VIRTUVĖJE PAGAMINTI ŠILT I R ŠALT I UŽKANDŽIAI,
4. TURTINGA L O T E R I J A, LAIMĖS STALIUKAI IR MODERNIŠKAS ŽUVAVIMO KOMPLEKTAS ARBA \$ 100.00,
5. TRYS PREMIJOS UŽ GRAŽIAUSIAS KARTŲŲ SUKNELES,
6. KARTŲŲ BALIAUS GRAŽUOLĖS RINKIMAI.

Visus maloniai kviečia atsilankyti Wellando ir apylinkės Medžiotojų ir Meškeriojų klubas "LITUANICA".

Reportažas iš Detroito

MICHIGANO DIDMIESTYJE VISKAS PILKA...

(Reportažas iš Detroito)

Dana, Danos, Danai... Ir po "Danai". Balandžio 12, 13, 19 ir 20 Marijos aukštesnioji mokykla buvo perkimšta margiausia publika. Čikaga-tai vis mat sositinė. Čia ir jaunimo visokiomis progomis matys. Buvo apščiail jo "Danoje", su tėvais ir seneliais dyp. Iš kitų miestų, regis, mes, detroitiečiai, suvažiuavome gausiausiai. Netoli atsiliko ir Clevelandas.

Pirmus išpūdzius jau pasakė vienas muzikas ir keletas ne muzikų. Dabar tyta, bet tik tam kartui. Vieni nori atsipūsti, apsigalvoti, o kiti niekada nesku ba. Kritikos bus - "geros" ir "blogos". Man dingojasi, kad, labai abstrakčiai kalbant, "Dana" gėdos tikrai nepadarė. Nei muzika, nei libretas, nei solistai, nei dirigentas, nei dekoratorius, nei, pagaliau, režisierius. Kaikur kažką pataisius, atrodo, "Dana" išliks ir išpilietins...

Odabar į tą pačią sceną ateina baletas "Jūratė ir Kastytis". Tik du spektakliai - gegužės 17 ir 18. Su Birute Vaitkūnaitė-Nagiene ir Jerry Gilbert. Su Toronto universiteto modernaus šokio ansambliu ir (Čikagos lietuvių) jaunimo teatru. Su Aldona Stempužiene, su Leonu Barasku ir Algimantu Kezio. S. J. meniškomis nuotraukomis. Su (Čikagos) simfoniniu orkestru ir... su DARIUM LAPINSKU. Prieš rašydamas kitą straipsnį, L. Enciklopedijoje perbėgau Juozo Gruodžio biografiją ir supratau, kodėl Darius Lapinskas čia taip noriai nagus prikišo. Taigi, kad anuomet Gruodžio būta tuo, kuo yra dabar Lapinskas.

Iš Detroito publikos "Jūratė ir Kastytis" bus, bet ne tiek, kiek "Danoj". Kas, kad tik 4-5 valandų kelionė. Nakvoti vistiek reikia. Ir bilietus iš anksto užsisakyti reikia. Ir pas pažįstamus bei gimines nebesi jau toks didelis svečias, kai atvažiuoji kas keturios savaitės. Ai, kad Margutis-baleto spektaklių rengėjas-būtų lukterėjęs iki rudens! Būtime vėl visi mėgėjai sulėkę pasigrožėti...

Kai dejuojame, kam Čikagoje baletą nuo operos tik mėnuo skiria, tai labai jau graudžiom ašarom dar nėra pagrindo. Tik pažvelgkime į savo pačių darželį, čia pat, Detroito Lietuvių namuose. Jėgu balandžio 23 čia rašydamas skundžiausi, kam du didesni kultūriniai pobūviai du

gretimais šeštadieniais, ir dar tuo laiku, kai daug publikos į Čikagą išlėkė (balandžio 12-Antras kaimas, o balandžio 19-"Bubulis ir Dundulis", tai dabar reikia šaukte šaukti, protestuojant prieš gegužinį pobūvį antplūdį. Aure, gegužės 3-pirmaeilis ir Amerikoje vienintelis Alice Stephens vedamas muzikaliausiu, konservatorijas baigusių, merginų "Aidučių" ansambliu. Gegužės 10-Antano Škėmos minėjimas, su paskaitininku iš Niujorko ir su geriausiomis mūsų scenos jėgomis Škėmos veikalų grožiui atskleisti. Gegužės 17 - Hamiltono teatras "Aukuras", su Vinco Krėvės drama "Mindaugo mirtimi" (dekoracijos, kostiumai, butaforija, 27 aktoriai). Pagaliau, gegužės 24 - tautinių šokių grupės "Šilainės" 20-ties metų sukaktuvių balius ir, jo metu, meninė programa.

Rezultatai? Į Antrą kaimą atėjo 120 žmonių. Į "Bubulio ir Dundulio" puikų spektaklį atėjo 120 žmonių. Į "Aidučių" koncertą, vertą poros tūkstančių auditorijos, atėjo 130 žmonių. Kaip bus su Škėma ir kiekos akivaizdoje mirs Mindaugas, pasakysiu sekantį kartą, nes rašau Škėmos pagerbimo išvakarėse. Galiau spėti, kad nė vienas spektaklis nesulauks daugiau kaip 150 žmonių publikos. Verčiau veikėjai į skylę sulindę ir jų nė velnio negaila. Kažkodėl, pamatę LB vedamam parengimui kalendoriuje tuščią šeštadienį, tuoj kas nors iš jų griebia, išnuomoja Lietuvių namus ir rašančius bei radio valandėles užkinko publikai kviesti. O publika, ne, ne, ne! Pasiuskit jūs! Jėgu, sako, tokie parengimai kartą per tris mėnesius, na, gal kartą per šešias savaites (geriausiu atveju), tai ateitume. Dabar toks didelis pasirinkimas, kad nežinau kurį rinktis ir liekinamie. O be to, žmonės, argi prieš kelius mėnesius salę užimdami nepagalvojot, jog gegužė žieduose maudysis, dienos bus ilgos ir po darbo po savo kiemelius kapstysimės? Ak, ką įvardijau, tai dar nebuvo viskas. Buvo pobūviai ir baliiai (kaip debiutančių ir kiti) neminėtais šeštadieniais. Buvo minėjimai (kaip Motinos dienos, Vlodo Pūtvio 50 metų mirties ir kiti) sekmadieniais. Buvo, atvirai kalbant, koklos nors grupės užimta kiekviena savaitgalio diena.

Sakau, rengėjų man visai negaila. Bet labai jau gaila svečių iš Čikagos ir Hamiltono, ir Niujorko. Kuogi jie kalti, kad, šim-

tus mylių važiaavę, savaitgalį sugaišę, savo gabumus, savo talentus parodyti turi tuščioms kėdėms? Ir ar jie bevažiuos sekantį kartą? O veikėjai-ar iš šitų balandžio-gegužės pasimokys? Pažiūrėsime, palaukę kito pobūvių sezono.

Kodėl Lietuvių namų nebepildome, nors ir kažin ten kas, tai yra ir kita didelė priežastis. Ogi "juodoji jėga" iš visų pusių Namus apsiatusi. Šis pavasaris ypač ten kritiškas. Langai daužomi ir daužomi. Nuo vandalių besigelbėdama, Namų vadovybė visus langus geležies pinučiais aptraukė. Nejauku, primena kalėjimą, bet geriau su stiklais, negu skersvėjai ir šukės. Buvo jau fizinio smurto prieš vyrus ir moteris. Buvo areštų. Anie vis didesne ruja aplink kaukia, o mūsų publika vis mažesniu būriu beateina. Anie nori mus iš ten išėsti, o mes jiems kapituliuojame.

Sutinku su vieno daktaro, Lietuvių namų vadovybėje esančio, žodžiais, kad mes minkštuoliai, bailiai. Kalbame apie laisvės gynimą plačiąja prasme, o ne apsiginame savo laisvės nuo kelių dešimčių ar kelių juodų pusbernių. Ir jei būrys chuliganų prieš mūsų šimtus laimės, tai didesnės gėdos nebegalės būti. Mes, buvę frontų kariai ir karininkai. Mes, buvę partizanai, partijų vadai. Mes, pusės šimto organizacijų veikėjai.

Prie šios temos dar reikės, ir gal ne kartą, grįžti...

Pereitą sykį rašiau apie karinių negrų separatistų paleistas kulkų serijas į du policininkus, iš kurių vienas žuvo vietoje, o kitas, sunkiai sužeistas, tebegydomas. Juodam teisėjui George Crockett, jr. kaltininkus išleisus, vos nekilio riaušės. Tik miesto tėvėlių kelia klupsčiavimas prieš negrus riaušės atidėjo, galbūt, kur nors iki vidurvasario. O kaip su tuo teisėju? Policininkų profsajungos pastangomis, šiuo metu kursuoja peticija jam pašalinti. Kiek parašų iki šiol surinkta, tuo tarpu nežinau. Iš kitos pusės, keletas teisininkų organizacijų (pirmon vieton, žinoma, negrų), teisėją G. Crockett, jr. jau spėjo apdovanoti medaliais. Kažkuri Michigano valstijos teisėnė įstaiga (bene, prokuratūra? bet nesu tikras) jo elgesį irgi pateisino. Visiems draugams ir priešams atsidėkodamas, teisėjas Crockett prieš keletą dienų vėl paleido juodą nusikaltėlį, jau kalėjime sėdėjusį ir dabar

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

KAPITALAS virš trijų MILIJONŲ DOLERIŲ.
ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą - 66% įkainuoto turto.
VISU NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.
Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje

MOKAME 5% už depozitus 5% už šėrus

PARAMA

DUODAME mortgicius ir asmenines paskolas iš 7 1/2 %

KAŠOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 1 val. p.p. ir šeštadieniais. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

PAVYZDINGOS LIETUVIŠKOS VESTUVĖS

Dantų gydytojas dr. Arūnas Dailydė sukūrė šeimą su mokyto. Vida Tamulaityte gegužės 17 d. Jungtuvės įvyko Prisikėlimo bažnyčioje, dalyvaujant kleb. Tėvui Placidui ir kleb. kun. P. Ažubaliui ir daugybei svečių ir Kanados ir JAV. Vargonavo ir solo giedojo sol. V. Verikaitis. 6 val. p. p. gražiame restorane vyko vaišės, dalyvaujant keliems šimtams svečių. Ypač daug buvo jaunimo.

Jaunavedžiai yra žymūs lietuvių veikėjai-vadovai. Dr. Arūnas nuo vaikystės yra skautas, dabar tuntininkas. Tačiau jis spėjo reikštis chore ir studentų veikloje. Dabar gydytojų valdyboje. Tai jaunuolis, kuris šviečia lietuviškos veiklos pavyzdžiu - savo poilsį atiduoda lietuviškai veiklai. Bravo.

Jaunoji Vida Tamulaitytė irgi nuo mažens lietuviškoje veikloje; studentų ateitininkų pirminkė ir liet. mokyklos mokytoja, ir choristė, ir šokėja, ir puiki pranešėja per viešus lietuvių pasirodymus.

Užtat nestebėtina, kad vestuvėse dalyvavo daug Kanados ir JAV lietuvių veikėjų, vadovų.

Keliems šimtams lietuvių buvo didelis džiaugsmas tokiose tvarkingose ir pavyzdingose lietuvių vestuvėse dalyvauti.

J. KA.

Margarita Simanavičiūtė su Algii Kybartu iš Hamiltono susituokė gegužės 10 Prisikėlimo parapijos bažnyčioje. Su-

Dr. J. ir A. Sungailos savo lėšomis išleisdino vieną numerį dvisavaitraščio "Laikas" Argentinoje.

VEDYBINĖ SUKAKTIS

Albinai ir Pranui Augaiciams suruošė šaunią puotą pagerbti jų 25 metų vedybinę sukaktį.

Pobūvio rengėjai buvo teisės studentas Vidas ir studentė Silvija, o taip pat sūnus Edvardas. Privažiavo daug Albinos ir Prano Augaicių bičiulių iš visų apylinkių. Visi nušvitusiai veidais, visi pasiruošę su dovanom pasveikinti ir palinkėti sukaktuviniams sėkmės ir laimės jų gyvenime.

Buvo didelė staigmena, kada Augaiciai atvyko iš kelionės ir juos sutiko jų namuose vaikai ir didelis būrys svečių su duona, druska ir vynu.

KLB kultūros komisijos posėdyje gegužės 17 d. Toronte, dalyvaujant valdybos pirm. dr. S. Čepui, buvo aptarti reikalai lietuvių tautodailės parodos, kuri 1970 m. rengiama Kanados valstybiniame muzėjuje Otavoje. Išsamų pranešimą padarė dr. M. Ramūnienė iš Otavos. Ji yra kultūros komisijos narė ir jos ryšinė prie valstybinio muzėjaus. Neseniai ji lankėsi Čikagoje, kur teiravosi apie galimybes gauti knygų apie Lietuvą valstybinei bibliotekai, liaudies muzikos instrumentų ir kitų eksponatų. Būsimai tautodailės parodai dalis eksponatų jau gauta. Kultūros komisijos posėdyje nutarta, kad visi eksponatai, skirti minėtai parodai, siunčiami tiesiogiai šiuo adresu: Mrs. M. Ramūnienė, 187 Carling Ave., Ottawa, Ont.

Lituanistinės šeštadieninės mokyklos metų užbaiga buvo atšvęsta kartu su Motinos diena. Vadovaujant apylinkės v-bos pirmininkei Laimai Sveždaitei, programą atliko mokyklos mokiniai. Siemet mokyklą baigė 52 mokiniai (tai didžiausia laida).

A. a. Tomas Trečiokas, 55 metų amžiaus, staigiai mirė nuo širdies smūgio gegužės 26 d. savo namuose.

Detroito lietuvių tautinių šokių grupės "Šilainė" šokėjai.

alles ausverkauft... Ir žinėjau kad jau šukuojasi... Ir kepa tortus... Ilgiausių metų "Šilainė!"

Alfonsas NAKAS

ST. CATHARINES, ONT.

PUKIAI ATŠVESTOS SUKAKTUVĖS

Visuomet maloniai žmogus pasijunti linksmoj draugijoj. Taip ir ši kartą buvo linksmas ir smagudideliame būry, švenčiant J. Girevičiaus 50 - ties metų sukaktuves. Kai mūsų Juozas yra labai švelnaus būdo, visuomet ir visur yra ramsčiu organizaciniame darbe, o taip pat ir dideliu duosnumu pasižymi, tai draugų ir prietelių jam irgi netrūksta. Tat š. m. gegužės mėn. 17 d. pavakarėje sugužėjo J. Satkaus gražius namus daugybę vyrų su įvairiais gėrimais, o ponios su skaniais užkandžiais ir gėlėmis. Aišku savaiame, kad tokiais atvejais neapselnam ir be kalbų bei sveikinimų. Taip ir ši kartą sukvatvininką J. Girevičių sveikino įvairių organizacijų atstovai ir draugai. Visi jam linkėjo ilgų laimingų metų ir niekad nepailsti visuomeninėje veikloje.

DALYVIS

PIRMIEJI ŽINGSNIAI Kad ir nedidukė mūsų lietuviška kolonija, bet vispusiškai judri. Tiesa, kartais ir pašnairuojame truputėlį vienas į kitą, bet gi nieko nėra amžino. Bendri lietuviški reikalai visuomet mus jungia kaip vieną šeimą. Viena iš naujų apraiškų, tai mūsų intelektualų paskutinis gražus pasirodymas.

Š. m. gegužės 4 d. T. T. Pranciškonų koplyčios salėje, mūsų jauni literatai - tės turėjo progos pasireikšti su sava kūryba. Pradžią kiekvienam darbe esti sunkoka, o taip pat ir šiuo atveju literatūrinės pastangos buvo silpnokos ir nesukėlė klausytojų tarpe dėmesio, kurių buvo tik keli. Bet mes žinome, kad ateitis visuomet neša pažangą, o taip pat ir atitinkama reklama yra būtinas reikalas.

Tat ir mes tikimės, kad ateityje daugiau mūsų kolonijos intelektualų, o ypač iš vyresnės kartos, prisijungs prie šio literatų būrelio.

Besveikinant su nedrąsia pradžia, tenka tik palinkėti, kad būtų pasirodoma vis dažniau ir drąsiau.

PRIJAUČIANTIS

REMEMBER
HELP YOUR RED CROSS
TO HELP

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių Kredito Kooperatyve "TALKA"

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.
Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame American Travelers čekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,600,000.00

MOKAME UŽ:	
Depozitus	5%
Sėrus	5.5%
Terminuotus indėlius	6.5%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	10%
Nekiln. turto paskolas iš	9%

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryti.

HAMILTONO APYL. V-BOS solidarumo įnašo rinkimas per laiškus vyksta sėkmingai. Jau daugelis atsiuntė valdybai už du metus, tai yra keturis dol. Višiams įnešusiems valdyba nuosirdžiai dėkoja ir kartu atsi-prašo kurių pavardės buvo ne-teisingai užrašytos. Prie šio darbo buvo pakviesta jaunoji karta, kuri su didelia energija padėjo ir adresavo laiškus. Valdyba už jų atliktą darbą jiems dėkoja. Kas nori pasitikrinti ar jų įnašai pasiekė adresatą, prašome skambinti 544-5015. Valdyba taip pat primena ir prašo visų kitų tautiečių atlikti savo tautinę pareigą ir kurie dar nesumokėjo solidarumo įnašą siųsti šiuo adresu: Lithuanian Community, 20 Kensington Ave. North, Hamilton 25, Ont. Jūsų supratimas šio reikalo, įnešant solidarumo įnašą dabar, daug palengvina valdybos darbą ir kartu neapsunkins jūsų vėliau apsilankant į namus.

APYLINKĖS VALDYBA

BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS Hamiltone įvyks kaip ir ankstyvesniais metais kartu su latviais ir estais. Šiais metais minėjimui vadovauja latviai. Smulkiau apie minėjimą pranešime vėliau.

APYLINKĖS VALDYBA

MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ SUSIRINKIMAS

Hamiltono Medžiotojų ir Žūk-lautojų klubo metinis narių susirinkimas įvyko balandžio 27 d. parapijos salėje.

Klubo pirm. A. Kuras plačiai nušvietė praėjusių metų klubo veiklą. Klubas šaudykla, įsigyta 1966 m., kainavusi \$10,000, jau baigiama išmokėti. Šiuo metu klubas dar turi \$1000 skolos. Buvo išrinkta nauja valdyba ir rev.komisija. Klubo pirmininku išrinktas J. Stankus, 121 Rothsay str., tel. 545-5432. Sekretoriumi-kasininku sutiko būti P. Sakalas, 62 Knyvet Ave., tel. 383-2881. Valdyba dėkoja mons. dr. J. Tadaraukui už leidimą pasinaudoti sale.

Š.m. birželio mėn. 8 d. klubas ruošia "steakų" šaudymą, kuris įvyks klubo šaudykloje ir tęsis iki sutemų. Bus šaudoma į molinius balandžius ir taikinius.

Birželio mėn. 15 d. klubas ruošia išvyką su šeimomis į Tisher's Glen, į p. Matuliūno vasarvietę prie Erie ežero. Išvykos pradžia 1 val. po pietų ir tęsis iki saulėlydžio. Programoje bus šaudymas į taikinius, žvejojimas, loterija ir įvairios varžybos jaunimui. Nuotaką skaidrins plokštelių muzika.

Geriausiams šauliams, žvejams ir varžybose pasižymėjusiems, bus duodamos premijos.

Žvejai, turą laivelius, prašomi juos atsivežti. Mažamečiam dešrelės ir vaisvandeniai bus duodama veltui.

Valdyba kviečia klubo narius, draugus ir pažįstamus "steakų" šaudyme ir išvykoje dalyvauti su šeimomis ir sekmadienio popietę praleisti gamtoje.

KLUBO VALDYBA

HAMILTONO ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

Šiais mokslo metais mokykla turi 181 mokinį. Mokykloje dirba 12 mokytojų su keliais atsarginiais. Mokslo metus užbaigiamie paskutinį gegužės šeštadienį. 31 d. Mokslo buvo pradėtas rugsėjo mėn. ir per metus bus išdirbta 31 šeštadienis. Pamokos vyksta nuo 9:30 val. r. ligi 1 val. p. p. su viena pertrauka. Baigę pirmaisiais savo skyrių mokiniai yra apdovanojami premijomis. Taip pat atžymimi mokiniai nepraleidę nė vieno šeš-

tadienio. Mokyklai sėkmingai vadovauja patyręs pedagogas J. Mikšys, pavad. K. Mileris ir mokytojai: Ald. Volungienė, Ant. Mikšienė, M. Kvedarienė, B. Juozapavičienė, L. Stungevičienė, G. Repčienė, K. Parešv. čė, A. Mikalauskas ir Kest. Nor-kus. Tikyba ir katekizacija lie-turiškai pirmajam komuniškai dė-s-to pats mokyklos globėjas prel. dr. J. Tadaraušas. Mokyklos ve-tėliui talkina kasmet išren-kamas tėvų komitetas.

MONTREAL

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS ŠEŠTADIENIS PER **CFMB** STOTI BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARO Programos vedėjas L. Stankevičius TEL. 669-8834.

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION 601 St. John Road TEL. 695-3883 POINTE CLAIRE, QUE. (M. RUTKAUSKO)
• Atliekame prabėgimo ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
• Taip pat patarnavimas gazolinui, alyva, padangomis ir kt.
• Tiksliai keliolika minučių iš Montrelio greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20. Atvažiuojant neapsiriksime!

Lafleur Radio Taxi SKAMBINKITE, iš visų vietų LaSalleje. TEL. 366-8300
Savininkas Alfonsas Viskantas.
SPECIALIOS KAINOS:
• Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuviams. -- visos 24 valandos.
• Į tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas.

LaSalle Auto Specialist Reg'd. TEL. garažo 366-0500 namų - 366-4203
7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. SAV. G. DESROCHERS.
(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors B. KIRSTUKAS Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsaky mus, vyriškus paltus, kostiumus ir kel nes. Aukštos kokybės medžiagos.
TEL. 769-2941
239 FOURTH AVENUE (at Wellington St.)

Windsor DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD. Valome visokius drabužius, langų užuolai-das, lovų užtiesalus, antklodes, karpetus, sopkas ir visą kitą namų apyvoką. Windsor yra moderni valykla, turinti 20 me-tų patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengtą moderniškiausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą patarnavimą.
1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q. Tel. 768-6679.
Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co. TEL. 366-3884 K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS Daromos įvairios durys, langai, vir-tuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.
547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.

BELLAZZI-LAMY INC. TEL. 366-6941 BOIS DE CONSTRUCTION BUILDING MATERIALS (VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA: Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.)
7682 BLVD. CHAMPLAIN coin 61ème Ave., LaSalle

"EDCO" Construction Co. Ltd. • Visokių namų pardavimas ir išnuomavi-mas LaSalleje (5%, 4%, 3% kambariai).
• Su bendru apšildymu ir atskirai.
• Su virtuvės pečiū, šaldytuvu ir be jų.
• Žemos kainos ir maži įmokėjimai.
Skambinti W. Lapencičiui -- 366-6237.

KELEIVIS Ašku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Ji vienai giliai, kiti peikia, bet visi ji mėgsta skaityti. Kodėl?
Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir pastikėjimą.
Keleivis duoda ir teisiųjų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.
Jau galima gauti --- 1969 --- metų Keleivio Kalendorių --- Kaina \$1.00.

SEJA Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.
Redaktorius Gražvydas Lazauskas. Administracijos adresas: Juozas Urbelis 1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA. Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

Baletas-Jūratė ir Kastytis-Didelis Meno Laimėjimas

D. LAPINSKO IR B. NAGIENĖS STIPRI PERGALE

(RAŠO "SANDAROJE")

Komp. Darius Lapinskas,

Gegužės 17 ir 18 d. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje, Chicago lietuvių pergyveno re-tą meninę šventę, įžymaus kom-pozitoriaus Juozo Gruodžio ba-leto "Jūratė ir Kastytis" vaidi-nimą. Įvykis neužmirštas, tiek sumanymu, lygiai ir įgyven-dinimu. Drąsiai galima tvirtinti, jog meninių atžvilgiu, tai bu-vo vienas pačių šviesiausiųjų mūsų kultūrinio gyvenimo reiš-kių. Sveikintinas ir vertas iš-kelti laimėjimas!

Komp. Darius Lapinskas, šio įvykio organizatorius, išgavo or-kestrinę baletų partitūrą, įgy-vendino sceninį pastatymą, pa-ruošė jaunimą, dirigavo pakan-kamo sąstato orkestrui. Ir, kas ypač pabrėžtina, J. Gruodžio baletą praplėtė į naujovišką te-atrinį reginį, papildydamas jį "interliudijomis", kurias atliko žinoma solistė Aldona Stempu-žienė ir, Maironio baladės iš-traukas deklamuodamas, Leonas Barauskas.

"Jūratė ir Kastytis", taikytas klasikiniam baletui, sėkmingai

Birutės Nagienės performuotas išraiškos šokio pobūdžio, sužė-rėjo naujais pavidalais ir šviežiu pasakiško turinio atskleidimu. Baletą šoko kanadiškie Toronto universiteto išraiškos šokio stu-dentų sambūris, kurio sąstate užtinkamos tik dvi lietuviškos pavardės. Pagrindinės Jūratės ir Kastyčio vaidmenis pildė **Bi-turė Nagienė** ir **Gerry Gilbert**, parodė ne vien stiprų įspūdį, bet ir ryškų meninį pajėgumą.

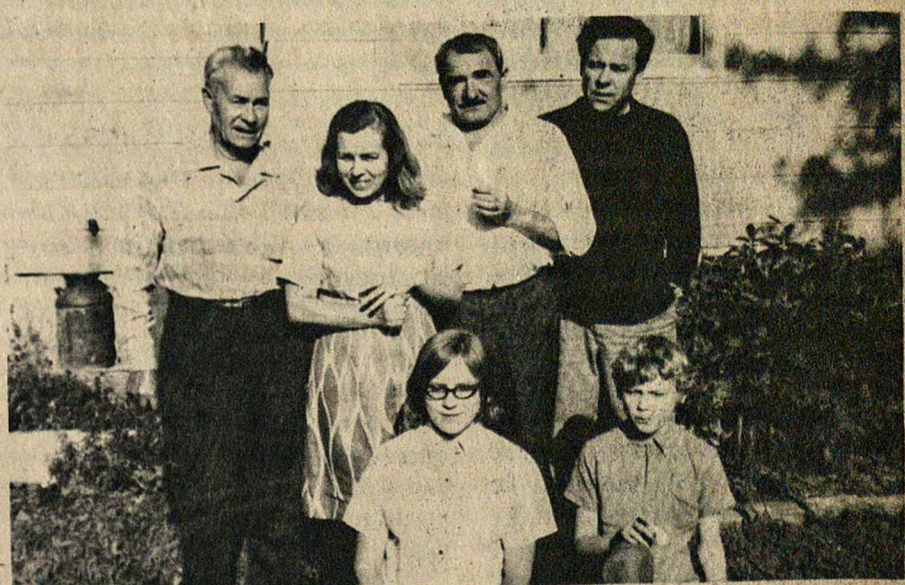
Baletu vaidinime drausmin-gai dalyvavo bene 22 žmonių Chicago's jaunimo atžalynas, bent dešimt jų rodė trisus, pa-dedant tvarkyti šviesų pakeiti-mus, scenovaizdžio priežiūrą. Vaidinimas buvo stipriai sure-petuotas, vystėsi pavyzdinai.

Baletas "Jūratė Kastytis" buvo rodytas naujoviškais priemonėmis, Negalima neatžy-mėti jų sėkmingumo. Daug sekė D. Lapinsko -- statytojo išra-

Birutė Vaitkūnaitė - Nagienė

dingumas (Kastyčio į bangas pas Jūratę šokimą, gintaro pi-lies Perkūno klasta sugriovi-mą). Pats vaidinimas, sekant į-sigalėjusią madą, lydėtas filmi-nėmis nuotraukomis, kuriomis primygtinai rodyta jau ir šiaip aiški Jūratės ir Kastyčio meilė. Sėkmingiausios pasirodė Kasty-čio motinos sielvarto nuotrau-kos. (Tinklo panaudojimas išug-dė pasakiškumą ir poetiškumą). Baletu spektaklį rengė "Mar-gutis". Jo vedėjas Petras Petru-tis vertas didelio pagyrimo už pakeltą darbą ir ryžtą. —E. V.

NL redaktorius pas savuosius Lemontę (iš kairės) Augustinas Nagys, Liūnė Šutema (Z. Katiliškienė), Marius Katiliskis; žemai - Agnė Katiliškytė ir Gintaras Nagys.

HIGHLAND AUTO BODY

611 Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281
Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

JOE'S BUTCHER & GROCERY

LAURINAITIS JUOZAS

TEL: 524-0209

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.
(Prie požeminio "METRO" stoties).

DĖMESIO!

- Papigintos šviežios dešros, vietoj už svarą 85 ct. -- parduodama po 65 ct.
- Papiginti minkšti gerimai: Gurd's ir Orange didelėmis bonkomis, vietoj 42 ct. už 2 bonkas -- parduodama po 29 ct.
- Taip pat alus visų rūšių. (Nuolaidos be pristatymo).

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriai

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE LASALLE 366-0330

LaSalle AUTOMOBILE INC. 7635, BOUL. LASALLE LASALLE, QUÉBEC TEL. 366-7818

LAURENT DAIGNEAULT Président

Tony's Photo Studio

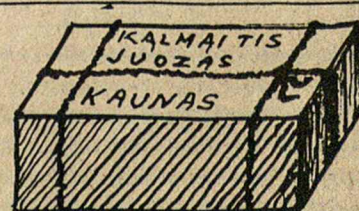
1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

TEL. 525-8971.

PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKŠTYNOS SUKAKTUVES MAZAMEČIAMS IVAIRIOS PROGOS

T. Laurinaitis

A.B.C. SIUNTINIŲ AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd. Montreal 18, P.Q. Tel. V14-9098

- ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri įgaliota priimti siuntinius ir legaliai išrinkti maito mokesti.
- ABC aptarnauja Montrealyje LIETUVIUS klientus, kurių pilną pasitikejimą turi jau 14-ka metų.
- ABC turi dideli pasirinkimą įvairių gėrybių siuntiniams, --- aukščiausios kokybės ir žemiausia kaina!!!
- ABC priima ir pinigų už kuriuos jūs gimines gali nusipirkti įvairias prekes dolerinėse krautuvėse Lietuvoje.
- ABC turi SPECIALIUS maisto produktus siuntiniams į Lietuvą: UŽ ½ KAINOS (50% NUOLAIDA) Visokias rūšies maisto pavyzdžiai ir šintai kitokios rūšies maisto produktų, šokolado ir t.t. Prašykite katalogo.
- 110 sv. cukraus \$15.50 Šitos kainos įskaitant: produktus.
- 110 sv. miltų \$21.50 maita, persiuntimo mokestį ir t.t.
- 110 sv. ryžių \$25.00 Jūs nemokėsite nė vieno centa
- 22 sv. taukų \$12.70 daugiau!

NELAUDAMI UŽEIKITE I ABC IR UŽSAKYKITE SIUNTINIUS, TADA IŠVENGSITE SKUBĖJIMO

ABC patarnavimas --- 100% pasitekinimas!

PASIKEITIMAS MONTREALIO SEIMELIO PREZIDIUMO PIRMININKO

KLB Montrealio Seimelio pirminkui Juozui Lukošui iš pareigų pasitraukus, prezidiumas pirminku išsirinko Petrą Klezą, kuris iki šiol buvo prezidiumo sekretorius.

BIRŽELIO IŠVEŽTŲJŲ PAMINĖJIMAS

Įvyks birželio 12 d. Muzikos Instituto salėje, 4873 Westmont Ave. Ketvirtadienį 6 val. vak. vainiko padėjimas žuvusiems ir 7 val. koncertas ir NL red. dr. H. Nagio kalba.

SKAUTŲ STOVYKLA

Šios vasaros skaučių ir skautų stovykla įvyks nuo liepos 20 d. iki rugpjūčio 3 d., Baltijoje. Stovyklos mokestis vienam asmeniui yra: \$ 20 vienai savaitel, \$ 35 - dviem savaitėm, įskaitant apdraudą. Šeimoms, turinčioms daugiau negu vieną stovyklautoją, yra nustatyta papi-gintos kainos. Registracijos mokestis - \$ 2.00.

Visi, norintieji stovyklauti, kreipiasi pas turtininkus Aušrą Baršauskienę - 365-3339 ir Vincą Piečaitį - 366-7041.

Prašom sekti spaudą dėl tolimesnių stovyklos informacijų.

D.L.K. VYTAUTO KLUBAS

Gražus parengimas

Reikia sakyti, kad Montrealio lietuvių kolonija turtinga buvo parengimais praėjusios žiemos sezone. Vytauto klubas pasiryžęs buvo suruošti paskutinį parengimą salėje, bet nerado ne vieno laisvo šeštadienio. Ši paskutinį pavadino sezono uždarymu ir ji su ruošė sekmadienio popietėj, gegužės mėn. 25 d. Klubas neapsiriko šiuo neįprastu laiku o juo labiau pakviesdamas Šv. Kazimiero parapijos chorą, vad. A. Ambrozaičio ir besimokančią baleriną Danutę Lukauskaitę programai atlikti. Dalyvavusioji publika patenkinta buvo taip gražiai atlikta programa ir po jos skaniai paruoštais pietumis. Klubui yra retas atsitikimas su programa parengimas, bet šis atvejis neapvylo ir reikia manyti, kad ateityje nepasitenkins tik šiuo vienu kultūrinio parengimu.

Pr. P.

Sergantieji draugijos nariai:

Simijonas A., Adomonis (Adams) J., Petrusis Petr., Milerienė M., Paznokaitis J., Trumpa J., Svotelis J., Liokaitis Ad., Sinkevičius J., Kalinauskienė A., Galley Hugh, Laurinaitienė M., Petrauskienė St., Sarulienė J., Yuška K. Pasveikęs J. Pakulis.

Pašalpinės draugijos susirinkimas įvyks birželio mėn. 6 d. 8 val. vak. klubo patalpose ir taip visą vasaros sezoną bus penktadienio vakarais.

KOSTANCIJA ADOMAITIENĖ

mirė gegužės mėn. 30 d. Paskutiniojo laiku gyveno Verdune.

LIETUVI DARBININKAI!

Jei Tamsta dirbi metalo ar medžio dirbinių fabrike, tai Tamstos gaminių yra ne kas kita, kaip geometrinės figūros. Toki darbą žymiai palengvina geometrijos žinojimas. Nežinodamas geometrijos, Tamsta niekuomet nebūsi nei meistras, nei formonas. Tai kodėl nesusipažinti su geometrija? Mokyti niekuomet ne vėlu.

Per šias pamokas (raštu) Tamstai suteiksiu geometrinės žinias, kurios praktiškai Tamstai reikalingos, nevargindamos Tamstos akių ir ausis.

Viena pamoka 2 dol. 50 centų, tai-gi už 15 dolerių Tamsta išgys žinojimą, kurį mokiniai mokyklose, paprastai įsigyja per dvejus metus.

S. Kriaučiūnas
38, Prospect Hill,
Swindon, Herts,
England.

PARAMA "BALTIJAI"
"Baltijos" stovyklavietę parėmė po \$ 5.00: kun. J. Gaudzė, A. Vasiliauskaitė, J. Lukošius-nas ir J. Šveikauskas.

Didelį patarnavimą "Baltijai" padarė p.p. Ptašinskas, padovanodami jai šaldytuvą ir p.p. Ot-tai parūpinę dovanai antrą šal-dytuvą iš vienos anglų šeimos. "Baltijos" plaustui, keturias metalines statines (drums) padovanojo p.p. Šeidišiai. Visą tą turtą nemokamai į "Baltiją" sa-vo sunkvežimiu nugalbėno My-kolas Krauza. Visiems šiems "Baltijos" prieteliams reiškia-me didelę padėką.

"BALTIJOS" KOMITETAS

PAVYKUSI "BALTIJOS" TALKA

Šiais metais numatyta iškirsi-ti mišką "Baltijos" sporto aikš-tės padidimui, mašinoms sta-tyti vietos praplėtimui, takams padaryti iš berniukų namelio į valgyklą ir iš sporto aikštės į mokyklą, apvalyti paežerės sklypus ir praręti mišką apie visus pastatus. Tam darbu bu-vo sutarta paimti kontraktorių iš St. Donat už \$ 200. -

Gražia R. Otto ir P. Montvilos iniciatyva buvo padarytos net dvi talkos: vieną šeštadienį iš abiejų iniciatorių ir antrą šeš-tadienį ir sekmadienį iš R. Otto, P. Rudinsko, G. Adamonio ir R. Rudinsko. Jie jau padarė dau-giau, kaip pusę numatyto miško valymo darbų. Jeigu susidarytų dar viena talka, bent iš šešių vyrų, būtų galima atlikti patiem ir likusią darbo dalį. Talka tam reikalui organizuojama birže-lio 7 ir 8 dienomis (šeštadienį ir sekmadienį). Geriausia būtų

atvykti penktadienį iš vakaro. Numatoma turėti du motorinius plūklus. Nakvynių bus bandoma parūpinti vietinėse lietuvių va-sarvietėse. Kas sportiškai nu-siėkęs ir mėgsta nesivaržyti, tas taip pat galėtų pernaktoti ir pačioje stovyklavietėje. Tokiu atveju reikia atsivežti patalinę, kadangi stovyklavietė turi tik matracus. Virtuvė jau veikia. Galintieji talkoje dalyvauti kviečiami skambinti R. Ottui, tel. 365-1778 arba P. Rudinskui 482-4094.

Pr. R.

GRAŽI PRIEŠVESTUVINĖ STAIGMENA

Romai Lietuvninkaitėi suruošta buvo gegužės mėn. 25 d., sekma-dienį Šv. Kazimiero parapijos sa-lėje.

• Išvykstančiam iš Montrealio kun. J. Gaudzei suruoštos gražios iš-leistuvės, gegužės mėn. 24 d. va-kare Šv. Kazimiero parap. salėje.

• Vitas Ptašinskas, kuris prieš metus yra išvykęs į Jezuito kuni-gų paruošiamąją mokyklą Lenox, Mass., buvo parvykęs pirmųjų a-to-tojų p.s tėvus į LaSalle.

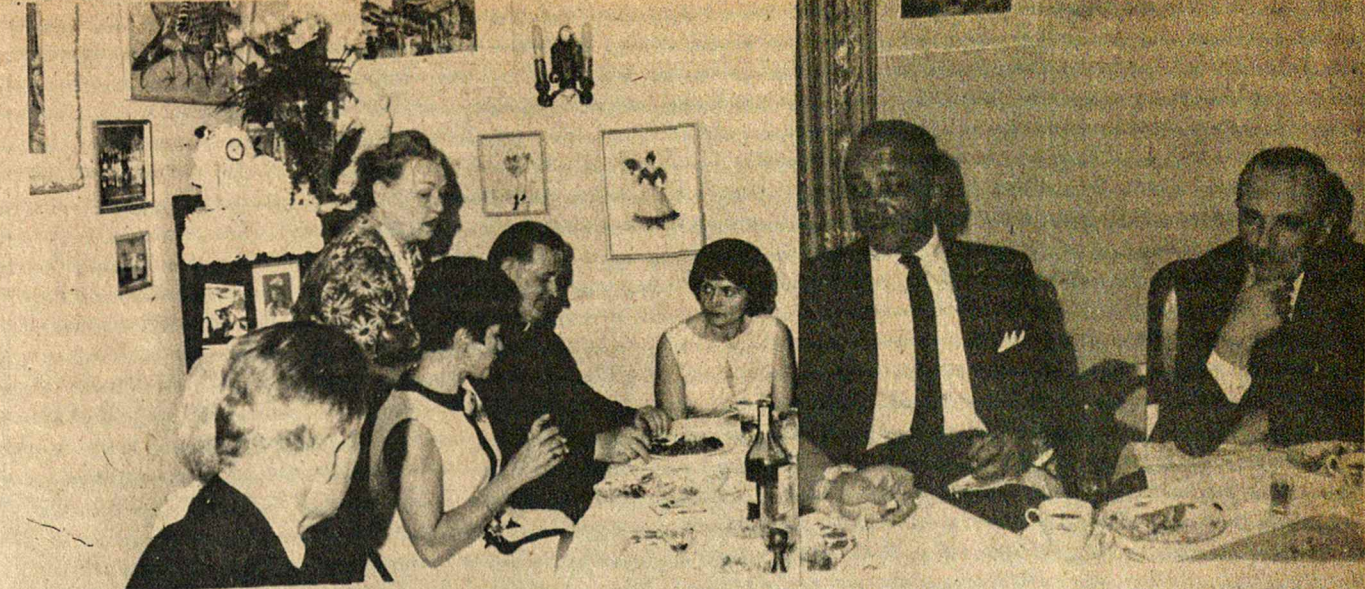
• Apsivedė Gediminas Stankaitis; ruošiasi apsigyventi Raimundas Piešinas.

• Zina Piečaitienė baigė Monte-ssori kursus Čikagoje. Ji buvo specialiai nuvykusi Čikagon ir ten išklaušė Montessori vaikų kursą ir išlaikė egzaminus.

• Inžinierius Juozas Danys iš Ot-tos lankėsi tarybos reikalais Montrealyje.

• Kęstutis Vilčinskas, anksčiau su tėvais gyvenęs Montrealyje šiais metais baigė Ottawos univer-sitete inžinerijos mokslus aukso medaliu.

• Vukas Akstinas šiais metais baigė BA laipsniu McGill univer-sitetą. Už savo poeziją apdovano-tas Lionel Shapiro premija, Pla-

Iš kairės: J. Lukoševičius, D. Smilgevičienė, M. Šemogienė, E. Kardelienė, Tėv. K. Pečkys, J. Rukšėnė, dr. J. Šemogas ir Pr. Paukštaitis

tesnį aprašymą atspausdinsime sekančiame numeryje.

• V. ir J. Viliušiai ilgesnį laiką buvo JAV - se. Jiedu viešėjo vi-soje eilėje JAV miestų ir aplankė gausius savo bičiulius.

• Buvęs montrealietis Vytautas Česna, dabar gyvenantis New Yorke, šiuo metu keliauja aplink pa-saulį. Aplankė Australiją, Japoniją, Indiją ir kt. kraštus.

• NL redakcijoje kas šeštadie-nį apsilanko Lietuviškojo radijo pusvalandžio vedėjas L. Stanke-vičius pasidalinti vietinėmis ži-niomis.

• Roma ir Zenonas Valinskai su-silaukė ketvirtą sūnaus. Linkime jų šeimai gražiai augti.

• Dr. J. Mališka ilgą laiką turė-jęs kabinetą vienoje vietoje, pa-skutiniuoju laiku persikėlė į nau-jas patalpas 1440 St. Catherine St. West, kambarys 600 (žiūr skelbimą)

• Paieškoma, latvių tautybės ir gimus Tukums mieste, Latvi-joje, OZOLS Skaidrite - Inge. Ži-nantieji praneškite šiuo adresu: Canadian Red Cross Society, 2170 Dorchester Blvd. West, Montreal 108, P.Q.

Iš kairės: J. Kardelis, L. Girinis, B. Lukoševičienė, G. Rukšėnė ir I. Lukoševičienė

MONTREALIO LIETUVIŠKAS RADIO PUSVALANDIS

Malonus lietuviškų plokštelių mėgėjų, pranešu, kad tik ką išleidau naują, ilgo grojimo modernios lietuviškos lengvos muzikos plokštelę, pavadintą "LAUKSIU TAVES".

Tai yra antra šio žanro grynai lietuviš-kų kompozitorių, linksma, paskutinės ma-dos, dainų ir muzikos plokštelė, išleista šiame kontinente.

Plokštelėje įrašyta 12 dainų ir kūrinių: Lauksiu tavęs, Nemunėli, Nemunėli, Mė-džioklės daina, Ar žinai, Pasaka, Vėjas, Barkarole, Susitikimas, Elks, drauguži, Kada meilė aplanko, Senoje pilyje ir Džiūnas.

Solistų tarpe yra Elena Saulevičiūtė, Romanas Marijošius, Eugenijus Ivanaus-kas, Stasė Laurinaitytė ir Lilijana Ablenaitė.

Ši plokštelė ypač patiks jaunimui. Už-sisakykite tuoj pat, kadangi išleistas ribotas skaičius. Vienos plokštelės kaina \$5.00 ir prisitūtimui - .75 ct. Pinigus prisiųsti su užsakymu.

L. Stankevičius
1053 Cr. Albanel,
Duvernay, P.Q.
Canada.

GERIAUSIA DOVANA
savo vaikams, vaikaičiams yra tokia, ku-ri: vienkartinė, nesenstanti, nepakeičia-ma, neįkainuojama, individuali, origina-li ir nuosirdi.

Visos informacijos ir pavyzdys - atsiun-tus \$1.00 išlaidoms padengti (užsisakius atskaičiuojama).

Rašyti: "NL" administracija, c/o M.G. 7722 George Street, LaSalle 690, P.Q.

Kalba Jonas Kardelis, ir šalia - J. Rukšėnienė

NUOTRAUKOS IŠ PRAEITAIŠ METAIS ĮVYKUSIO PRIVATAUS POBŪVIO, SKIRTO JONO KARDELIO GIMTADIENIUI PAMINĖTI.

Praeit. metų gegužės mėn. 26 d., 75-ojo gimtadienio proga, Jonui Kardeliui, pa-nios E. Kardelienės iniciatyva, buvo su-ruoštas privatus pagerbimas. Ta proga velionis redaktorius pasakė savo pasku-tinąją viešą kalbą.

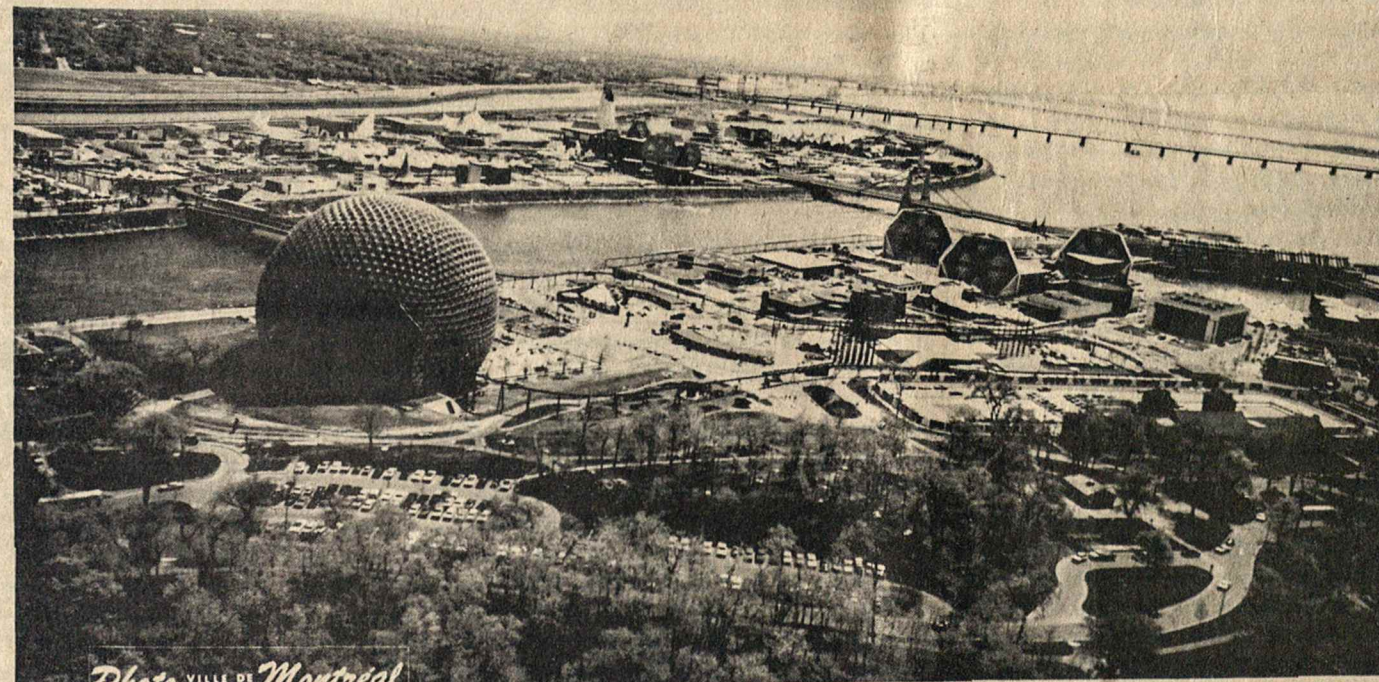

Photo: Ville de Montreal

ŽMOGUS IR JO PASAULIS PARODA BUS ATIDARYTA BIRŽELIO MĖN. 12 d.

DR. A. S. POPIERAITIS

B. A., M. D., C. M., M. Sc., L. M. C. C., F. R. C. S. (c).
KREIPTIS TEL: 931-3275.
CHIRURGINE PRAKTIKA
SEAFORTH MEDICAL BUILDING
3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E.
(kampos St. Andre).
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1440 St. Catherine Street W.
Room 600

Tel: 866-8235, namu 488 - 8528.

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas
11-12 kambarys.
Tel. 932-6662; namu 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255 - 3535.

ADVOKATAS

J.P. Miller, B.A., B.C.L.

Suite 205
168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remeliuoju
• Vasaros laike saugojimas
(Storage)

6396-Bannantyne Verdun, Montreal

Tel. 767-6183.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIA

MOKA UŽ:

DEPOZITUS 5.0%
ŠĖRUS (numatyta) 5.5%
TERM. IND. 1 metams 7%
TERM. IND. 2 " 7.25%
TERM. IND. 3 " 7.25%

Nemokamas gyvybės draudimas
iki \$2,000 šėrų sumos.

DUODA PASKOLAS:

ASMENINES iš 9%
NEKILN. TURTO iš 8.5%
įskaitant gyvybės apdraudą
iki \$10,000.

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki
termino lieka senomis palūkanomis
(pradedant 6.5%).

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
3907 A Rosemont Blvd.

TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355
S-tos "Citā" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario
PROVINCIOSE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

Montreal Enterprises Reg'd.

Telefonas 727-3120

VISU RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35th Avenue, Rosemount,
Montreal, 409, P.Q.

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
ARYVDAS RUDZEVIČIUS, A.I.B.

727-3120.
NAMŲ:
271-5758.

Keating FORD Sales Limited

FALCON - FAIRLANE
GALAXIE - THUNDERBIRD
MUSTANG - TRUCKS

4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.

TEL. 769-8831

USED CARS

1 year guarantee

Kreipkitės į

LEO GURECKAS

Sales Manager's Assistant

Keating Ford lietuvių atstovas

769-8831.

Tel: namų 366-2548

